

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
 Fél évre . . . . . 5 K — f
 Negyed évre . . . 2 K 50 f
 Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
 = Megállapodás szerint.
 Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza

Szüret.

Néhány mostohább éghajlatu vidéktől eltekintve, az egész országban szüretelés előtt állanak a gazdák, sőt néhol már meg is kezdték. Azaz így kellene mindennütt történni, de az országnak egy tekintélyes részében hozzá sem fogtak, hozzá sem fognak a szüretelés előkészületeihez. Egyszerűen azért, mert nincs mit szüretelni.

Ez az esztendő, — a kolerajárványtól és az állatbetegségektől eltekintve is, — különösen sok csapással látogatott meg bennünket. Mindjárt az év elején végigsóhajtott a fájdalom az országon, hogy a leghíresebb szőlészetünket a tokahegyaljai évekire kihatólag, teljesen tönkre verte a jég. A veszteség itt országos jelentőségű, mert a világhírű tokaji borunknak nyitott piacai voltak az egész világon. Ezt a fogyasztási cikket mindenütt ismerték, ahol csak kultúra van a földön, még Ausztrália szigetein is. Aztán rövid időközökben követették egymást a hírek, hogy a hegyaljai szőlőkön kívül az északkeleti, a déli, a dunántúli s az erdélyi részeken a peronospora pusztította el a szőlőtermést. Itt nálunk Zalamegyében csak néhány héttel ezelőtt vonult végig a Balatonmelléken egy többnapos vihar, erős jégesővel, amely a

gazdáink szemeláttára néhány óra alatt elpusztította azt, amit a peronospora meghagyott.

Ilyen körülmények között az idén majd minden szőlősgazda házához a boru, a szomorúság, a gond költözött be, mert a kisgazdák között sokan vannak, akik az évi jövedelmük nagyobb részét a szőlőtermelésükből veszik be. Am az elemi csapások olyan természetűek, amelyek ellen nincs védelem s így a veszteségünknek nem lehet tőlünk függő emberi dolgok magyarázatát adni.

Magyarország gazdasági helyzetében már évszázadok óta nevezetes szerepet játszik a szőlészet s az ebből elért jövedelem évről-évre tekintélyes összegre emelkedett. A legutóbbi évtizedben már emelkedőben volt a csemegeszőlő kivitel is s ez a szőlőbirtokállomány több 100.000 munkást foglalkoztat évekint, jó keresettel. Ebből következően nem lehet komolyan beszélni arról, hogy az elemi csapások miatt a magyar gazdák redukálják a szőlőtermést.

A mostoha időjárás ebben az esztendőben nemcsak minket magyarokat károsított meg sok millióval, hanem más népeket is, pl. a németeket és olaszokat s a híres rajnai bortermelés mellett tönkrement a francia szőlőtermés $\frac{3}{4}$ -ed része is, ahol a csapás tehát sokkal nagyobb, mint miná-

lunk. De azért a francia és német gazdáknak bizonyára nem fog eszükbe jutni, hogy hagyjanak fel a szőlőgazdálkodással, mert hiszen az elemi csapások nemcsak a szőlőt érik, hanem az egész ösfoglalkozást, a gazdasági élet egész komplexumát. Így hát nincs más hátra, mint belenyugodni, — ha szomorú szívvel is, — a természet káros játékába, a Gondviselés megváltozhatatlan akarataiba. A gazda sorsa az, hogy egyik évben megkiméli a vetését a vihar, a másik évben azonban meglátogatja csapásokkal.

Ez az ideai szomorú szüret természetesen azt eredményezte, hogy már most, a szüretelés előtt felszökött a bor ára s bár a tavalyi borokat majdnem dupla árban lehet értékesíteni, ez még sem lehet vigasz a gazdáknak, mert a legtöbb gazda csak szőlőkisbirtokos, aki nem üz olyan nagy szőlőgazdálkodást, hogy egy-egy év jó termése csak felerészben is pótolná a meddő esztendő veszteségét.

Mégis, főképpen az ilyen, az ideihez hasonló rossz év természéhiányára való tekintettel különös fontossággal bír, hogy teremtsük meg végre magunknak a pince-szövetkezeteket. Ez a gazdasági egyesülés a hozzá való munkaszorgalommal azt fogja eredményezni, hogy nemcsak jobb áron adja el a borainkat, hanem az ideihez hasonló anyagi csapások alkalmával pénzbeli

Valami a drámai irodalmunkról.

Irta: Herczeg Ferenc.

Irodalmi életünkben ma nagy szerepe jut a színpadnak. Ez az a fórum, a hol a közönség legkönnyebben veszi észre a költőt és a hol legszívesebben hallgatja meg igazságait vagy hazugságait.

A mi különös viszonyaink mellett különös súlyt kell vetnünk a hatalmas művelődési tényezőre, melyet a színpad képvisel. Tudjuk, hogy a magyar faj hegemoniájának, melyet valaha főlényes katonai tulajdonságai biztosítottak, ma jóformán csak kulturális alapja van. Magyarország nem azért nemzeti állam, mivel a fajmagyarság tulnyomó fizikai erőt képvisel a nemzetiségek széthúzó igyekezetével szemben, hanem nemzeti állam azért, mivel az országnak egységes, még pedig magyar kulturája van. Eredeti nemzeti művelődést e földön ezer esztendő óta csak a mi fajunk tudott produkálni és aki ez országban, legyen bármilyen anya szülőltje, kulturális életet kíván élni, annak nyelvében és gondolkodásában magyarrá kell lennie. A magyar kulturális politika célja nem a nehezen mozgatható nemzeti tömegnek megmagyarosítása, hanem az ország vezetésére hivatott szellemi intelligencia kulturális egységének

megóvása és műveltségi színvonalának emelése. Ha a magyar ember átlag műveltebb lesz az országban lakó minden idegennyelvű embernél, ha az intelligencia első feltétele a magyar műveltség lesz: akkor magyar is lesz az ország.

Más hatalmasabb és boldogabb nemzetek talán megengedhetik maguknak azt a felfogást, hogy a szépirodalom, különösen a színi irodalom a társadalom kellemes és szórakoztató fényűzése. Afféle illatos, de terméketlen virága a nemzet fájának. A magyar nemzet azonban, amely csak összes szellemi és erkölcsi erejének megfeszítése mellett élhet meg a fenállását fenyegető örökös ostromállapot közepette, a létéért folytatott küzdelemben nem nélkülözheti a hatalmas kulturális fegyvert, melyet a színpad képvisel. A színpad szószék is, iskola is, laboratórium is. A szószéken hirdetik a társadalmat, közlelő érdeklő eszméket, az iskolában adják meg erkölcsi nevelését a jövő nemzeti népeknek, a laboratórium-ban szűrjük le az élet vagy igazságait.

Miként kulturális téren általában, úgy a színművészet terén is erős centralizmus uralkodik nálunk. A magyar főváros nemcsak színházi város, hanem egyszersmind az ország egyetlen színházi városa is. Mint ilyenre, két fontos hivatás betöltése háramlik rá a nemzet életében. Az egyik, hogy európai színvonalra fejlessze a magyar színműirodalmat, a másik, hogy meg-

ismertesse az országgal a világirodalom idevágó remekait.

Hogyan teljesíti Budapest színművészete ezt a kettős hivatását? Mondhatnók, hogy sehogyszem. A fővárosi színművészet ma egészben véve a külföld többnyire sekély drámai termékeinek lerakódó helye, melyen szegényesen meghuzódnak bizonyos klasszikus emlékek is, amelyen teng-leng egy a kezdet nehézségeiből kibontakozni alig tudó magyar színpadi irodalom.

A fővárosi színházak tulnyomó részükben üzleti vállalkozások. A heves üzleti verseny, mely köztük folyik, arra szoritja őket, hogy kivessék hajójukból irodalmi és művészeti hivatásuk emlékét is, és hogy durva és ríktó eszközökkel vadásszák a sikert.

Nézetem szerint a lassan, de jó uton haladt magyar színművészet megtévelyedése már a francia drámai irodalom legujab, ugynevezett fénykorával, a Dumas és Sardou — darabok tömeges importjával kezdődik. Bizonyos, hogy a gall elme könnyed fölénnyel uralkodik a színpadi formák fölött. Figyelemreméltó azonban, hogy Dumasnak megvesztegető elmésséggel és tökéletes technikával megalkotott darabjai szinte kivétel nélkül csak egy tárgy körül forognak: a nő erkölcsi bukása körül. A megkisérelt és befejezett bukás, a jó és a gonosz nő, a leány és az asszony bukása, a bukás előzménye és

támogatással fogja ellátni a szőlősgazdákat.

A borértékesítő szövetkezetek működése széles területekre hat ki jótékonyan s gondos, odaadó vezetés mellett hivatva van a szőlőtermesztés módjait megjavítani s ezáltal a bortermelés mennyiségét és minőségét fokozni.

Az elhagyatottságot a gazda kétszeresen megérzi, ha még a természet is mostohán bánik néha a földjeivel, a terményeivel. Az egyedül dolgozó gazdának elemi vészek idején különösen nincs semmi pártfogása s ezért elsőrendű érdeke, hogy a szövetkezéssel megerősítse anyagi helyzetét, főként a hitelképességét.

Ha a magyar szőlősgazdák is összeállanak egy-egy szövetkezetbe, úgy a mostoha évek veszteségeinek némi részét legalább vissza fogják kapni.

De amíg a magyar gazda nem kezd komolyan hozzá a borértékesítő és jövedelem kárpótló szövetkezetek felállításához, addig az ilyen mostoha évek veszteségeiből semmit sem fog tudni visszaszerelni magának.

Az élelmiszerek hamisítása.

Hovatovább türethetlenné kezdenek válni a fogyasztó közönség bizalmával elkövetett visszaélések. Az élelmiszer-hamisítások oly gyakoriak, hogy immár soh'se tudja az ember, hol és mikor követnek el egészsége ellen merényletet.

Az idén még nagyobb mértékben fog elharapózni a hamisítás büne, mert az élelmiszerek drágaságától vérszemet kapnak a hamisítók.

A hatóságok kötelessége megtorolni a lelketlen üzerek mérgekeverését. Ám a fogyasztó közönségnek is, saját érdekében, a legnagyobb elővigyázatot kell tanúsítania élelmiszeik vásárlása alkalmával. Hogy ezt tisztelt olvasóinknak megkönnyítsük, ideiktatunk néhány utmutatást a hamisított élelmiszerek felismerésére.

Többnyire a piacon legnagyobb fogyasztásnak örvendő élelmiszerek hamisítottak. Ilyenek: a tej, vaj, sajt, méz, zsir, liszt, kávé, fűszerfélék, hurka, stb.

A tejben a méz kimutatása következőképpen

következménye, annak tragikuma és komikuma az örök tengely, mely körül a mester és tanítványainak képzelő tehetsége forog. A nő bukása bizonyára jogosult témája a drámairodalomnak, hogy azonban a nagytehetségű írók egész gárdája erre az egy tárgyra pazarolja minden alkotóképességét, ez a francia geniusz betegségének egyik szimptomája, melyet azóta már számos más, de rokontermészetű, a gondolkodó franciákat is aggodalomba ejtő szimptoma követett nyomon.

A francia házasságtörő drámák éveken át uralkodtak a fővárosi színpadon. Nagy külső sikerrel jártak. Ha elemeznők azonban a sikert, bizonyára úgy találják, hogy vegyi összetételben vajmi kevés az igazi művészi elem.

Említettem, hogy a főváros színészetének kétféle hivatása van, helyesebben volna. Kifelé a magyar kulturát kell képviselnie, befelé az európai művelődést közvetíteni. Teljesen méltatom a nagy nemzeti missziót, melyet fővárosunk végez, azt tartom azonban, hogy mint színművészetünk központja, hovatovább nemzeti veszedelemmé kezdi magát kinőni. Kifelé, mint a francia trágárságok lerakódóhelye, hamis színben tünteti fel a magyarság erkölcsi és művelődési kvalitásait; befelé pedig, — éppen a vidékre gyakorolt nagy befolyása következtében — rendszeresen továbbíthatja a külföldről beléje

történi: egy rész hamisított tejet összekeverünk két rész vízzel és a keveréket jól fölrazva vászondarabon átszűrjük; ha a szűrőn pelyhes váladék marad vissza: akkor a tej mésszel volt hamisítva. Szappanos vízzel hamisított tejnél az eljárás ugyanilyen: egy rész tejhez két rész mésszvíz keverendő és az eredmény ugyanaz lesz. Korpa-, árpa-, rizs-, keményítő-hamisításoknál kevés tejhez néhány esőpp jó-d-festményre kék színű váladék keletkezik. A tejnek vízzel történt szaporítása kimutatható, ha egyenlő mennyiségű tejet és borlángot (alkohol) összekeverünk; természetes tejnél az összekeverés alkalmával olvadék képződik, vízzel kevert tejnél azonban olvadék nem képződik.

A vajban a kréta, gipsz, burgonya és liszt kimutathatók, úgy mint a tejnél. A krómfesték sárga por alakjában kiválik a vajból, ha abból csekély mennyiséget benzinenben feloldunk. Hasonlóképp kiválik a kurkuma is, ha a vajat meleg vízzel kivonjuk. Sáfránnyal festett vaj úgy ismerhető fel, ha a besűrített vajról leszűrt vízhez cukrot és sósavat adva, a folyadék piros színt fog mutatni. A fagygyuval történt hamisítást úgy ismerjük fel, ha a felolvasztott vajban kanócdarabkát fogyasztunk s azt meggyújtván kis idő múlva eloltjuk: a fagygyu kellemetlen szagát azonnal érezni fogjuk.

A sajtfélék hamisítására teljesen ugyanolyan módon jövünk rá, mint a vajhamisításokra.

A vízzel kevert méznek felszínére tett tojás alámerül. Liszt, dextrin és keményítő jelenléte kitudik, ha egy deka mézhez két deka borszeszt keverünk: ekkor ugyanis az említett anyagok kiválnak. Ennyivel kevert méz kevés borszeszszel keverve is elpárologtatva, felismerhető, mert az enyv visszamarad. Tejjel kevert méz felforralva megzavarodik, míg a hamisítatlan méz megfűszül.

A tiszta zsir legfőkébb $\frac{1}{8}$ % vizet tartalmaz; a víz kimutatható, ha a zsirt erős tűznél hevítjük, legalább két órán át; hevítés után ismét megmérve a zsirt: a súlyvesztés a hozzá kevert vízmennyiséget jelenti.

A lisztben a burgonyaliszt fölismerhető, mert egy rész vitriollal és két rész vízzel keverve kellemetlen, az uborkáéhoz hasonló szagot fejleszt. Magnézia jelenléte pezsgésben nyilvánul, vitriol vagy erős ecet hozzáadásával. Gipsz vagy egyéb szulzaporító keverékek kimutatása végett bizonyos mennyiségű lisztet elégetünk s a maradványt lemérjük; ha a maradvány az elégetés végett lemerült liszt egy százalékánál több: akkor a liszt hamisított. Vízzel van a liszt keverve, ha markunkba szorítva, összetömörül.

A gyárban »termelt« kávénak leggyeszerűbb próbája a víz, amelyben ugyanis a gyártott kávé felduzzad, szétmállik s a festék lemegey róla.

Pótkávé gyanánt egyedül a függékávé ajánlott mérget, egészen az országhatárokig.

Egyes vidéki törvényhatóságok szükségét érezték annak, hogy kivételes intézkedésekkel megvédjék polgáraik egészséges erkölcsi érzületét a fővárosból terjedő mételey ellen; és üdvös volna, ha az államhatalom is érne felügyeleti jogával ama színházaknál, melyek állami segítségben részesülnek.

A magyar drámairodalom, melynek munkáit tehetség hiányával és élhettelenséggel szokás vádolni, nem kis részben a vázolt viszonyoknak tulajdoníthatja mostani szomorú pangását. Azoknak az eszközöknek, melyekkel a most divatos külföldiek dolgoznak, magyar író nem veheti hasznát. Ha akarná, sem tudná.

A magyar főváros ma sok színházzal dicsekedhetik. Egy színházat azonban ma is nélkülözniük kell. A magyar irodalmi színházra gondolok, ahol kizárólag csak magyar szerzők művei adhatók elő. Mig ez fel nem épül, addig minden a magyar színirodalom emelésére vonatkozó igyekezet csak jó szándék marad. Ilyen színházban kibonthatná szárnyait, ha ugyan vannak szárnyai. Ott megismerhetné önmagát és a magyar közönséget. Onnan könnyű podgyásszal, de teli szívvel vándorutra kelhetne, hogy meghódítsa újból az országot a magyar művészet számára.

ható; ennek hamisítását izelés által, sőt szabad szemmel is észre lehetne venni: a hamisítás ennél tehát nagyon ritka.

A fűszerféléket, mint: fahéj, szegfűszeg, gyömbér, bors stb. legcélszerűbb mindig egészben és nem porrá tört alakban beszerezni, mert zuzott, darált állapotban, ha idegen anyagok vannak hozzájuk keverve, azokat csakis tüzetes, górosító vizsgálat által lehet kimutatni.

A főzelék-féléket, éppen úgy, mint a nyers kávé, agyagból és más haszontalan anyagokból állítják elő. A vizsgálat ezeknél is ugyanaz, mint a nyers kávénál.

Ne restellje senki, hogy a felfedezett élelmiszerhamisítást azonnal jelentsse az illetékes közegészségügyi hatóságának. Ez az egyedüli módja annak, hogy magunkat és embertársainkat megóvjuk a pénzvagyó hamisítók turpisságai ellen.

Színház.

Molnár Gyula duanántuli színiársulata *Vasárnap* este Bakonyi, Kaesóh és Heltai 3 felvonásos daljátékát, a „János vitéz”-t játszotta. Kukorica Janosi szerepében az igazgatóné Jászay Mariska nyújtott elsőrendű alakítást. Széles skálájú tiszta hangja csengve töltötte be az egész termet. A gonosz mostoha szerepében Györfly Mariska adott pompás játékot. Csupa természetesség volt minden mozdulata. Buskát Boross Gizi játszotta, de a gyenge, fénytelen hangja nem alkalmas énekes szerepeknek betöltésére. Jóízű falucsose volt Feleky Gábor. Dévay Boriska a francia királykisasszony, Bartos Ernő a strázsamester, Vámos Jenő a trombitás szerepében állottak meg jól a helyüket. Ezen az estén, mivel vasárnap volt, az olcsó helyeket valamivel többen töltötték meg, mint az előző napokon.

Hétfőn Faragó Jenő és Feld Máttyás 4 felvonásos pesti bohózatát, a „Schmuck-család”-ot játszották. Szélesen elfolyó, értéktelen darab az egész, amelyben főszerepet egy hirtelen meggazdagodott pesti parvenü család játsza, tele a pesti kültelki élet izléstelen, szegényes szellemű mókáival. Egy műveletlen, szidőcsinád életének számtalan groteszk helyzetképét karikirozza ki. A királyi tanácsos fakereskedő szerepében jó volt Feleky Gábor. A feleségét Györfly Mariska játszotta, itt-ott erőltetett fogásokkal. A nevelő szerepében jó volt Vámos Jenő, míg egy léha ifju szerepében Bartos Ernő gyenge alakítást nyújtott. Pardóez főpincér szerepét Fehér Ödön László játszotta, elég természetes karakter képet nyitván benne. Dévay Boriska Hanka menyasszony Alföldy Jenő egy önkéntes, László Ferenc egy olasz énekes s Fekete Pál a konzul szerepében illeszkedtek bele az együttesbe. A darabban előforduló kis betétben kellemesen táncoltak Szalóky Szidi, Jászay Margit és Boross Gizi. A terem ezuttal is üresen ásitott bele az elkedvetlennédt színészek játékába.

Kedden Buchlinder Bernát és Sziklai Ottó 4 felvonásos énekes bohózatát, a »Postásfu és a hugát« játszották. A jóízű darab az egész estén harsogó kacagásban tartotta a nézőteret. A darabban nagyon jó kabinet szerepek vannak, tele egészséges derüvel, mesterkéletlen vidámsággal. Báró Szalánczi szerepében Fekete Pál, a színigazgató szerepében Vámos Jenő, egy vén színész szerepében Györfly Mariska adtak jól kidolgozott játékot. Bartos Ernő egy színházi lap szerkesztőjének szerepében adott álmos, kedvetlen, egyáltalán nem lapszerkesztőhöz illő alakítást. De tekintetbe véve, hogy éppen a hirlapírói életet rajzolják a színészeink a leg-hatásosabb vonásokkal a magyar színpadokon s ezekbe a hibákba csak úgy beleesnek a legnagyobb budapesti színházak tagjai, mint a legkisebb vidékiek is, ezt a sajtó kényszeredetten elnézi nekik. Bartos Ernőnek pedig már voltak és lesznek — más szerepeken — igaz, nagy sikerei is. A legtöbb színész, ha újságíró játsszik, elsmirozza a szerepét. Felhő Músi levélhordó szerepében igen eleven volt és természetes hatásokra törekedett Feleky Gábor. A huga, egy szende szobaleány szerepét kedvesen játszotta meg Dévay Boriska, pedig ezen az estén betegesen lépett fel s a hangja emiatt kissé tompa csengésű, színtelen volt. A játék azonban elfeledtette ezt a nézővel s a darab végén már el is felejtették a legtöbbben az ő indispozícióját. Pityke szíveskedési szolgálata sze-

által, sőt szabad
ni: a hamisítás
szegfűszeg, gyöm-
ndig egészben és
zni, mert zuzott,
anyagok vannak
s tüzetes, górosó

y, mint a nyers
talan anyagokból
nél is ugyanaz,

elfedezett élmi-
tse az illetékes
az egyedüli módja
értársinkat meg-
turpisságai ellen.

titársulata Vasár-
Heltai 3 felvoná-
téz" t játszotta.
igazgatóné Jászay
alakítását. Széles
töltötte be az egész
repedben Györfly
Cupa termé-
ta. Iuskát Boross
fénytelen hangja
knek betöltésére.
Gábor. Dévay
ony, Bartos Ernő
trombitás szere-
lyüket. Ezen az
olesó helyeket
mint az előző

Mátyás 4 fel-
hmocok-család"-ot
éktelen darab az
y hirtelen meg-
lád játsza, tele a
egényes szellemű
lőcsaiád életének
karikírozta ki.
ő szerepében jó
Györfly Mariska
okkal. A nevelő
ő, míg egy léha
gyenge alakítást
pét Fehér Ödön
s karakter képet
nka menyasszony
szló Ferenc egy
onzul szerepében
e. A darabban
nösen táncoltak
és Boross Gizi.
ott bele az elked-

s Sziklai Ottó 4
»Postásfiú és a
ab az egész estén
zótéret. A darab-
ek vannak, tele
nen vidámsággal.
ste Pál, a szín-
Jenő, egy vén
ariska adtak jól
bő egy színházi
p edott álmos,
szkeresatához illő
hogy éppen a
néseink a leg-
színpadokon s
telesnek a leg-
agjai, mint a leg-
ő kényszeredetten
edig már voltak
— igaz, nagy
a ujságíróját
a. Felhő Muhi
ten volt és ter-
Feleky Gábor.
szerepét kedve-
ka, pedig ezen
hangja emiatt
voit. A játéka
ível s a darab
legtöbben az ő
őségi szolga sze-

repét agyonrajzolta Varga Béla. Ez a fiatal színész mindig bohóc a színpadon, ami az ő kára, mert úgy vettük észre, hogy van tehetség benne nagyobb komoly szerepek kidolgozására is. A darab harmadik felvonásában adják elő dr Csipkés Emil hirlapíró darabját, a »Ninette«, a szép majoros leányt, s itt mulatságos volt nézni, hogy a hátulso sorok és a karzat közön- sége milyen zavarban volt, amikor a darab egy részét a nézőtérén játszották le. Voltak olyanok, akik egyáltalán nem értették meg ezt a játékot a játékban s ezek a nézők, az előadás után, otthon úgy adták elő a megfigyeléseiket, hogy a »Postásfiú és a huga« előadásán a nézőtérén nagy botrány történt, mert egy ismeretlen néző oda ment a zongorához, kézzel-lábbal kezdett kapálózni, végre nagy lármát csapott, mire bejött két rendőr a nézőtérre és kivitte az ismeretlen botrányhőst. Ezek a nézők nem tudták a kettős darabot megemészteni. A közön- ség értelmes részének pedig ez igazi élvezete volt, a szellemes darabok jó előadása mellett.

Szerdán Verő Györgynek három felvonásos magyar operettje, a »Bajusz« került színre. Igazán teljesen érthetetlen, hogy oly kevesen nézték meg ezt az izig-vérig magyar darabot. Szinte azt kell hinnünk, hogy már a vidéki publikum is csak holmi, névtelen francia savasborsos, sok- szor fejtetőre állított bohózatokban tud gyönyör- ködni. Maga az előadás mintaszere volt. Min- denk felvonás megkapó lép volt, melynek kere- tébe a szereplők harmonikusan illeszkedtek bele. A kancellár szerepében Fekete Pál mutatkozott be kitűnően. Ihász Gizit díszelni fölösleges. Játéka poetikus világot varázsol a világot jelentő deszkákra. Nem szabad megfeledkeznünk Feleky Gáborról sem, valamint méltó partneréről Jászay Mariskáról. Kijutott a tapsból Fehér Ö. László- nak is, temperamentumosan játszotta el a magyar főúr szerepét. Nagyon jól játszottak Boross Gizi és Györfly Mariska. Kisebb szerepekben Bartos, Vámos nyújtottak meglehetősen előadást.

Csütörtökön a »Dollárkirálynő« című operettet adták. Maga a darab már ugyan ismeretes az egerszegi közönség előtt, mégis elég szép számmal töltötte meg a termet. A címszerepét Dévay Boriska adta meglepően kitűnő alakítással. Hangja kellemes csengésű, bár a magasságban nem elég erős. Mint mindig, most is nagyon jól beletalálta magát szerepébe Feleky Gábor. Az első helyen kellett volna említeni Bartos Ernő és Ihász Gizit, kik különösen az »Iszibálg dal«-al nyerték meg a közönség tetszését. Vámos Jenő szép bariton hangjával és ügyes alakításá- val szerzett magának megérdemelt tapsokat.

Pénteken cabaré est volt. A közönség meglehetősen szép számban vett részt ezen a kedélyes estén. Mint a múlt héten, most is Fehér Ö. László töltötte be a konferenciás szerepét, de bizony most is csak azt mondhatjuk, hogy na- gyon gyengén. Feleky Gábor, Bartos Ernő és Szalóky Szidi kuplékat énekeltek. Vámos Jenő operett részleteket énekel. Külön meg kell emlékeznünk Alföldi Jenőről, ki humoros elő- adásaival általános derűtséget keltett. A máso- dik részben a fővárosi Vigszínház egyik egy- felvonásos darabját, a »Szalká«-t adták. Nagyon jól játszottak Feleky, Fehér, Györfly Mariska és Szalóky Szidi. A vígjáték után Dévay Boriska kellemes hangjával elénekelte a fővárosi orfeumok slágerdalát a »Hulló falevel«-et. Ugy látszik ez a szerelmi történet, amely rózsanyílás idején kezdődik és levélhulláskor végződik, a vidéken is közkedve váltik. A cabaré estén is együtt dudolta a publikum a refrént:

Hulló falevel
Suttogva beszél...
A szép tavasznak már vége,
S a nyárnak, mely lelkünkben ége
Már csak emléke él.
Hulló falevel,
Sárgult falevel.

Szombaton a már jól ismert »Luxemburg grófja« került a színpadra. Különösen Jászay Mariska és Vámos Jenő tünnek ki, kiknek a »Gimbelem-gombolom« kuplészerű keringőt kel- lett néhányszor megismételniük. Mellettük Dévay Boriska Angela szerepében érdekes alakításá- val és bensőséges énekével ért el kellő hatást. Jól játszottak még Bartos, Feleky és Varga.

Ma vasárnap »A muzsikusz leány« a fővárosi színházak operettje kerül színre.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Jegyzőkönyv,

felvétel 1910. évi szeptember hó 19-én a Zala- vármegyei Gazdasági Egyesületnek Keszthelyen tartott rendes közgyűlésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc elnöke alatt: Bareza Sándor, Bogay Máté, Csanády Gusztáv dr, Dezső Béla, Faber Sándor, Malatinszky Ferenc, Pintér Lajos, ifj. Skublios Imre, Szigethy Ödön, Szentmihályi Dezső, ifj. Tarányi Ferenc egyesületi tagok és Sárközy Viktor egyesületi titkár.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Malatinszky Ferenc és ifj. Tarányi Ferenc urakat kéri fel.

Elnök felszólítására titkár a következőkben ismerteti a tárgysorozatot.

I.

A f. évi február hó 14-én a földművelésügyi miniszteriumhoz beterjesztett állatdíjazási terve- zet szerint Zalaapáti, Galambok, Zalaistvánd, Alsólendva, Légrád és Nyirád községekben let- tek volna a f. évi állatdíjazások megtartandók.

Az időközben fellépett száj- és körömfájás akadályozó befolyása következtében — az érde- kelt gazdakörök jelentései szerint Zalaapáti és Nyirád községekben az állatdíjazások megtartása nem lehetséges.

A Galambok, Zalaistvánd, Légrád és Alsó- lendván megtartandó állatdíjazásokon a tervezet szerint 2800 korona díj volna kiosztandó, mely díjakhoz a Nagykanizsai Gazdakör 100 koroná- val járul hozzá.

A földművelésügyi miniszterium az állatdíjazás céljaira 2500 koronát utalt ki, miért is ezen összeghez 300 koronát kell a mezőgazdasági bi- zottságnak és a gazdasági egyesületnek adni. Amennyiben az elmaradó zalaapáti és nyirádi állatdíjazások helyett másutt állatdíjazások nem tartatnak, úgy a gazdasági egyesület adja a díjak kiegészítéséhez szükséges összeget. Ha pedig a t. Közgyűlés a tervbe vett 6 állatdíjazás meg- tartását szükségesnek találná, az esetben titkár javasolja, hogy az elmaradó állatdíjazások helyett Pusztamagyaródon és Csáktornyán tartassanak állatdíjazásokat.

Az állatdíjazások megtartásának idejéül — tekintettel a gazdasági felügyelő másnemű elfog- laltságára — számbavéve a vetési és szüretelési munkaidőt is, titkár javasolja október hó 2., 9., 16., 23. napjait, azaz a vasárnapi napokat, mely napokon az érdekelt gazdák állataikkal a díjazá- son akadálytalanul megjelenhetnek.

Az esetleg pótlólag megtartandó két állatdíja- zás október 20. és 26-án — amidőn már a mezei munkálatok nagybárra befejeztettek — volna megtartható.

Mind a hat állatdíjazás megtartása esetén a 2500 korona állami segílyen kívül még 1850 korona volna szükséges, míg költségvetésileg csak 1600 korona lett e célra előirányozva a mezőgazdasági bizottság és a gazdasági egyesület által. Ez esetben a Nagykanizsai Gazdakör által felajánlott 100 korona levonásával fennmaradó hiány, vagyis 150 korona idegen helyről volna beszerzendő s ezenkívül a circa 100 korona ren- dezési, illetve nyomdai költségek fedezendőik.

Közgyűlés az előterjesztést tudomásul véve — tekintettel a fellépett s már több közigazgatási járásra kiterjedő száj- és körömfájásokozta infec- tióra — akként határoz, hogy a f. évben állat- díjazásokat nem fog tartani, ellenben a földmü- velésügyi kormányhoz megkeresést fog intézni aziránt, hogy a f. évben e célra kiutalt összegek felhasználásával az 1911. év tavaszán legyenek az állatdíjazások megtarthatók.

II.

Csertán Károly ig. vál. tag ur indítványára megkereste az egyesület a vármegye alispáni hivatalát, hogy a tavaszi haszonállat vizsgálat módszerét szabályrendeletileg változtassa meg. Az alispáni átirat szerint erre szükség nincs, miután az 1908. évi vizsgálatról eltekintve, a tavaszi állatvizsgálatok a szarvasmarháknál ép úgy eszközöltetnek, miként azt az indítvány illetve előterjesztés kívánja.

Az átirat megjegyzi, hogy ha az egyesület a lovaknak is udvaronként való megvizsgálását kívánná, úgy a 164300/901. sz. földművelésügyi miniszteri rendelet módosítása iránt kell illetékes helyen előterjesztést tenni. Kéri egyúttal az egyesületnek erre vonatkozó határozatát.

Közgyűlés az átiratot tudomásul véve, a sza- bályrendelet megváltoztatását nem kívánja. Egy- úttal elrendeli az alispáni hivatalnál a határoza- tot közölni.

III.

Titkár jelenti, hogy a földművelésügyi minisz- ter az egyesület költségelirányzatában mutat- kozó bevételi hiány részben való fedezésére 1000 korona segílyt utalt ki.

Örvendetes tudomásul szolgál.

IV.

Földművelésügyi miniszter felhívja az egyesü- letet, hogy készítsen egy normál költségvetést s azt terjessze fel október hó végéig hozzá, hogy annak alapján a hosszabb időre megadandó, az adminisztratív költségek fedezésére szolgáló állam- segíly meghatározathassék.

Közgyűlés a normál költségvetés összeállításá- val a számvizsgáló-bizottságot megbizsa olyké- pen, hogy az f. évi október hó 24-én délelőtt 9 órakor ülést tartva, az ugyanazonnap délelőtt 11 órára összehívandó rendkívüli közgyűlés elé kész tervezetet terjesszen elő.

Elrendeli egyúttal, hogy október hó 24-ére rendkívüli közgyűlés hívassék össze.

V.

Földművelésügyi miniszter felhívja az egyesü- letet, hogy az ország állatállományának, különö- sen pedig a megye állatállományának felszapo- rítása tárgyában tegyen előterjesztést.

Közgyűlés megbizsa a titkárt a javaslat meg- szerkesztésével s utasítja, hogy azt az október hó 24-én tartandó rendkívüli közgyűlésre ter- jessze elő.

VI.

Id Stádel János azon indítványt teszi, illetve terjeszti elő irásban, hogy az egyesületnek a »Zalamegye« című lappal f. évi december 31-én lejáró szerződése vagy akként újítsassék meg, hogy az ne csak a gazdasági egyesület, de a gazdakörök tagjainak is megküldessék, vagy ha ez nem volna lehetséges, úgy adjon ki az egye- sület úgy mint annakelőtte egy önálló lapot, jelenjék meg az lehetőség szerint hetenkint vagy havonta s küldessék meg az az összes gazdaköri tagoknak is oly módon, hogy a gazdaköri tago- kat csakis a lap bélyeg- és expedíálási költségei terheljék.

Közgyűlés az indítványt magáévá téve, elvi- leg elhatározza az önálló lap kiadását. Megbizsa a titkárt a részletek kidolgozásával s egy a lap kiadására vonatkozó költségvetés oly módni elkészítésével, hogy az az október hó 24-én meg- tartandó közgyűlés elé terjeszthető legyen.

VII.

Az O. M. G. E. tudatja, hogy »Magyar Föld- műves« címen új lapot szándékozik kiadni s azt 3 korona előfizetési árban az egyesület rendel- kezésére boesátja. Kéri, hogy az egyesület tagjai számára rendelje meg a lapot, másodsorban pe- dig, hogy adja meg azok címeit, akik részére a lap küldését célszerűnek találná.

Közgyűlés az ajánlatot nem fogadhatja el. A gazdakörök tagnévsorának beszerzését elhatározza.

VIII.

Az 1907. évi november hóban tartott mező- gazdasági ülésen az előadó által a munkásköz- vetítés szabályozására vonatkozólag tett indítvány, illetve a f. évi tavaszi közgyűlésre előterjesztett szabályrendelet-tervezet, fenthivatkozott közgyü- lés határozatából kifolyólag a gazdaköröknek véleményezés végett kiadott.

Érdemleges választ csak a novai és pacsai gazdakörök adtak a megkeresésre.

A novai gazdakör a szabályrendelet-tervezet 1. §-át akként óhajtja megváltoztatni, hogy a munkások az egyes járások területén legyenek hatósági munkásközvetítő igénybe vétele nélkül elszerződthetők.

A pacsai gazdakör a 2. és 3. §§-okat kívánja módosítani oly értelemben, hogy az elszegődni óhajtó munkásokról nyilvántartást ne a hatósági munkásközvetítők, hanem a községi bírók veze-

senek. A 8. §. büntető határozatát kibővítetteti óhajtja azzal, hogy amennyiben a kiszabott pénzbüntetés behajtható nem lenne, az elzárásra legyen átváltoztatható.

Közgyűlés az előterjesztést tudomásul véve, elrendeli, hogy a szabályrendelet-tervezet további intézkedés végett tétessék át a törvényhatósági bizottsághoz.

IX.

Pest-Pilis-Solt-kiskunvármegyei Gazd. Egyesület gróf Keglevich Gábor indítványára azon javaslatot teszi, hogy az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztárról szóló törvények törvényhozásilag akként módosítsassanak, hogy

1. Egy nyudjcsoporthat létesítsessék, melyben korhatár nélkül mindenki felvétessék s 10 évi tagság után, 65 éves életkorban részére, tekintet nélkül a munkaképtelenségre, a nyugdíj kiadassék.

2. A balesetbiztosítási segély 400 K-ás összege hagyassék meg, azonban nem halált okozó balesetknél a segély — táppénz — csak az első 14 nap eltelté után, ne 60, hanem 70 napra adassék meg; a munkaképtelenségi segély 120 korona helyett 240 koronában állapítsassék meg.

Közgyűlés az előterjesztést magáévá teszi s elhatározza, hogy hasonlóképpen felir a kormányhoz. Nem látja ugyanis a kérdés radikális megoldását s addig nem is hiszi a kérdést tökéletesen megoldhatónak, amíg az általános aggkori ellátás rendezve nem lesz.

X.

Zalavármegye nemesi pénztári és alapítványi választmánya átiratban értesíti az egyesületet, hogy a szokásos évi segélyt további 3 évre, vagyis 1911. év végéig megadja.

Közgyűlés az adományozást tudomásul véve, elhatározza, hogy köszönő levelet intéz a választmányhoz.

XI.

Titkár előterjeszti a Zalaegerszeg r. t. város telekeloszerelési kérelme elbírálása céljából kiküldött bizottság előterjesztését, mely szerint az egyesületi, ugynevezett külsőkerttel oly módon javasolja eloszerelni a volt lóvásártérrel, ha a terület négyyszögölére a város 4 koronát ráfizet, a többterületet 10 koronával négyyszögölenként megváltja, végül az adandó területet, miként az egyesületi kert van, kerítéssel ellátatja.

Közgyűlés az előterjesztést tudomásul veszi, a javaslatot elfogadja s annak a várossal való közlését elrendeli.

XII.

A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület 50 éves fennállásának megünneplése alkalmából szeptember hó 25-én tartandó díszközgyűlésre az egyesületet meghívja;

a Magyar Gazdaszövetség a szeptember hó 28-án Nyiregyházán tartandó országos gazdasági gyűlésre az egyesületet meghívja;

a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület az általa rendezett mezőgazdasági és ipari kiállításra az egyesületet meghívja;

a Szegedi Gazdasági Egyesület a szeptember 24—26-án Szegeden tartandó »Homoki Szőlősgazdák I. Országos Borászati Kongresszusa«-ra az egyesületet meghívja.

Közgyűlés a meghívásokat tudomásul véve, felkéri az elnököt, hogy a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület díszközgyűlésén az egyesületet képviselje; egyúttal tudomásul veszi a nyiregyházai gazdakongresszuson való képviselés ügyében az elnök által tett intézkedéseket.

XIII.

Palini méntelep-parancsnokság kérdést tesz, fog-e a folyó évben lódíjazás tartatni.

Közgyűlés érdemleges válasz megszerzése cél-

jából a lótenyésztő bizottság elnökéhez utasítja a kérdéstevőt, miután az egyesület a f. évben díjazást nem rendez.

XIV.

Földművelésügyi miniszter tudatja, hogy:

1. Szenteh Dazsó gazdasági szaktanár helyett Besztercey Gábort nevezte ki a csakartonyai állami tanítóképző intézetbe.

2. Dobokay Lajos miniszteri tanácsost Franciaország területére Páris székhellyel, szaktudósítónak kiküldte.

3. Az elmúlt télen tartott népies előadások és háziipari tanfolyamokra kiutalt államsegély felhasználására vonatkozó számadást helyesnek találta s azt jóváhagyólag tudomásul vette.

Földművelésügyi miniszter felkéri az egyesületet, hogy:

4. A husvizsgálat tárgyában 1908. évi június hó 27-én 54300. sz. alatt kiadott rendelet 52. §-ában foglalt tilalom betartását saját hatáskörében is támogatásban is részesíteni és figyelemmel kísérni sziveskedjék.

5. Tudatja, hogy a »Hagyar Háziipar« című lapot az egyesület részére előfizette.

6. Felkéri az egyesületet, hogy az 1895. évi XLVI. teikk szükségessé vált revíziója alkalmából arra vonatkozó észrevételeit és javaslatait legkésőbb ez év végéig terjessze elő.

7. Tudatja, hogy a Rumániával kötött állategészségügyi egyezményre vonatkozó megállapodásokat magában foglaló állategészségügyi érteftőt bárkinek díjtalanul rendelkezésre bocsátja.

Közgyűlés az átiratokat tudomásul veszi s elrendeli, hogy az 1895. évi XLVI. teikkre vonatkozólag titkár állítson össze egy javaslatot s terjessze azt az ősi közgyűlés elé.

XV.

Alispáni hivatal megkeresése a megye állatállományának felszaporítása tárgyában teendő javaslatra vonatkozólag.

Közgyűlés az ügynek ép oly módon való elintézését rendeli el, miként a miniszteri leiratét.

XVI.

Pötréte község kéri, hogy az egyesületi segéllyel vásárolt két bika vételára után engedélyeztet 10% 98 koronányi összege helyett a megszavazott 120 korona felvétele engedélyeztessék.

Közgyűlés az előterjesztett indokokra való tekintettel, a kérelemnek helyt ad.

XVIII.

A Magyar Magtenyésztési Részvénytársaság kéri, hogy az egyesület tagjai kulturmagvakat termeljenek s hogy a termelők lehetőség szerint a részvényesek sorába lépjenek.

Tudomásul szolgál.

XVIII.

Honvédelmi miniszter tudatja, hogy a felavatandó szürke póllovak száma a honvédségnél korlátozva nincsen, míg a hadügyminiszterium a közös hadseregnél felavatandó szürke póllovak százalékos arányát 6 tól 8%-ra emelte fel.

Tudomásul szolgál.

XIX.

A Sümegvidéki Gazdakör azon előterjesztést teszi, hogy a biztosítási szerződés hatálya a gazdasági tagokra is kiterjesztessék;

a kör területén levő alapító-tagok alapítványának kamatai felerészben a gazdakörnek adassanak ki.

Közgyűlés az első kérelemnek a biztosító társasághoz intézendő átirattal eleget tesz, a kérelem második részét azonban anyagi okokból nem teljesítheti.

XX.

Alispáni hivatal megkeresése az egyesületet, hogy

az elhunyt Mestrics Gábor perlaki lóbizottmányi tag helyett Kovács János damásai lakosnak ki-nevezését helyesnek találja-a.

Közgyűlés az alispáni javaslatot elfogadja.

XXI.

Felsőrajk község azon kérelemmel fordul az egyesülethez, hogy az általa Kisbérrel, a gazdasági felügyelőség útján vásárolt 2 drb tenyész-bika árához járuljon hozzá az egyesület.

Közgyűlés tekintettel arra, hogy a bikák állami kedvezmény mellett vásároltattak, anyagi fedezet hiányában a kérelmet teljesíthetőnek nem találja.

XXII.

Tapolezai Szőlészeti Felügyelőség megküldi a földművelésügyi miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy mily körülmények között hajlandó szőlősgazdák borászati mellékterményeinek feldolgozásához állami segélyt, illetve kölesöngépeket adományozni.

XXIII.

Reichenfeld Gyula megkeresi az egyesületet, hogy a Keszthelyen megszüntetett magvizsgáló állomás helyett eszközöje ki, hogy Nagykanizsán egy új magvizsgáló állomás állíttassék fel.

Közgyűlés az előterjesztést tudomásul véve, elhatározza, hogy megkeresi a földművelésügyi kormányt, küldjön ki a magvak ólomzárólasí idejére Keszthelyre egy kirendeltséget.

XXIV.

Az 5. számú szekerész-osztály tudatja, hogy 1910. október hó 7 én körülbelül 180 kiselejtett ló a Budapest-országi uti vonatiaktanyában nyilvános árverésen el fog adatni.

Tudomásul szolgál.

XXV.

Tagsági ügyek: Botka Lajos és Botka Andor, atyjuk, illetve nagyatyjuk után az alapító tagsági jog átruházását kéri.

Közgyűlés a kérelemnek helyt ad.

Gaal Miklós a befizetett 50 korona tagdíjből 20 korona összegnek visszatérítését kéri azon a címen, hogy hivatalából távoztva, nem akar tovább tagja lenni az egyesületnek.

Közgyűlés tekintettel az 1908. évi november hó 25-én hozott határozatra (j.kv. V. §.), a kérelmet teljesíthetőnek nem találja. A kilépésre vonatkozólag a bejelentést 1911. év január 1-sői hatállyal tudomásul veszi.

Kilépésüket szabályszerűen bejelentik: Bada-csvnytomaj, Káptalanfa. özv. Rajky Lajosné, Szigliget, Stróbei Sándor, Zahorán Pál.

Tudomásul szolgál.

Bozzay Pál kilépését, minthogy tagsági kötelezettsége csak 1912. évi december 31 én jár le, szabálytalanul jelenti be.

Közgyűlés a bejelentést nem veszi tudomásul. Vermes Márton 1909. évben bejelentette kilépését már előbbi elköltözködés címén s az 1909. évi előírt tagdíj törlesztését kéri.

Közgyűlés a tagdíj törlesztését elrendeli.

Zsiga Mihály kéri, hogy a tagdíj behajtásánál felmerült eljárás költségeket a f. évi március hó 30 án tartott ülés határozata alapján (j.kv. XXXI. §.) az egyesület fizesse meg.

Közgyűlés a felmerült 18-40 korona összegnek a pénztár által való kiegyenlítését elrendeli.

XXVI.

Schember C. és Fiai azon ajánlatot teszik, hogy az egyesület tagjainak lényegesebb kedvezményt adnak, ha szükségleteiket az egyesület útján nála szerzik be.

Tudomásul szolgál.

XXVII.

Vittorio Schiflin triesi cég olesó ár mellett ajánl egy Bernard-féle fűszátot. Tudatja, hogy

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVALÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fatereskedésében ZALAEGERSZEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemeztartós, tűzbiztos, szagtalan, kármentesítő vagy egyéb mázolást nem igénylő

tetőfedőanyag

kisérletezési célokra is bizonyos mennyiséget kiszolgáltathat.

Titkár az ügy fontosságára való tekintettel javasolja, hogy ezen új műtrágyaféleség a keszthelyi gazdasági akadémiánál kipróbáltassék.

Közgyűlés az előterjesztést elfogadja.

XXVIII.

Minerva általános biztosító társaság tudatja, hogy az állatbiztosítást ügykörébe felvette s hajlandó % kedvezményben részesíteni az egyesületet, ha öt pártolja.

Tudomásul szolgál.

XXIX.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület kéri, hogy az egyesület méhészeti szakosztályt létesítsen s támogassa őt abban, hogy a magyar méhészek szövetségében a méhészettel foglalkozók tömöríttessenek.

Közgyűlés a mozgalom pártolását elhatározza.

XXX.

A Német Osztrák és Magyar Méhészek 55-ik vándorgyűlése a kiállítás céljaira küldött adományt köszöni.

Tudomásul szolgál.

XXXI.

Előfizetési felhívást küldöttek: Magyarország és a Külföld, Tájékoztató idegennevű átiratok megértéséhez, Linharot-féle csávázási eljárás, Védekezés a növényi betegségek ellen című kiadványokra.

Tudomásul szolgál.

XXXII.

Elnök indítványozza, hogy az egyesület hivatalos helyiségébe a telefon vezetessék be, így legalább módjában lesz ugy a közönségnek, mint az elnököknek a titkárral s a hivatalos helyiséggel bármikor közvetlenül érintkezni.

Javasolja, hogy az évi előfizetési díjat felerészben a mezőgazdasági bizottság, felerészben pedig az egyesület fizesse meg.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja s megbizzza a titkárt, hogy a telefon mielőbbi bevezetése iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

Kmft.

Sárközy Viktor
g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc
g. e. elnök.

Jegyzőkönyv,

felvétel 1910. évi szeptember hó 19-én Zalavármegye Központi Mezőgazdasági Bizottságának Keszthelyen tartott rendes ülésében.

Jelen voltak Hertelendy Ferenc elnöke alatt: Bogay Máté, Dezső Béla, Fáber Sándor, Malatinszky Ferenc, Szigethy Ödön, Szentmihályi Dezső, itj. Tarányi Ferenc bizottsági tagok és Sárközy Viktor m. b. előadó.

Elnök a megjelent tagok üdvözlése után az ülést megnyitja s felszólítja az előadót a tárgysorozat anyagának ismertetésére.

I.

A f. évi február hó 14-én a földművelésügyi minisztériumhoz beterjesztett állatdijazási tervet szerint Zalaapáti, Galambok, Zalaistvánd, Alsólendva, Légrád és Nyirád községekben lettek volna a f. évi állatdijazások megtartandók.

Az időközben fellépett száj- és körömfájás akadályozó befolyása következtében — az érdekelt gazdakörök jelentései szerint — Zalaapáti és Nyirád községekben az állatdijazások megtartása nem lehetséges.

A Galambok, Zalaistvánd, Légrád és Alsólendván megtartandó állatdijazásokon a tervezet szerint 2800 korona díj volna kiosztandó, mely díjakhoz a Nagykanizsai Gazdakör 100 koronával járul hozzá.

A földművelésügyi minisztérium az állatdijazás céljaira 2500 koronát utalt ki, miért is ezen összeghez 300 koronát kell a mezőgazdasági bizottságnak és a gazdasági egyesületnek adni. Amennyiben az elmaradó zalaapáti és nyirádi állatdijazások helyett másutt állatdijazások nem tartatnak, ugy a mezőgazdasági bizottság a f. évben — tekintettel szerény anyagi helyzetére — ne járuljon hozzá a díjakhoz. Ha pedig a t. Bizottság a tervbe vett 6 állatdijazás megtartását szükségesnek találja, az esetben előadó javasolja, hogy az elmaradó állatdijazások helyett Pusztamagyaródon és Csáktornyán tartassanak állatdijazásokat.

Az állatdijazások megtartásának idejéről — tekintettel a gazdasági felügyelő más irányú elfoglaltságára — számbavéve a vetési és szüretelési munkaidőt is, előadó javasolja október hó 2., 9., 16., és 23. napjait, azaz a vasárnapi napokat, mely napokon az érdekeltek gazdák állataikkal a díjazáson akadálytalanul megjelenhetnek.

Az esetleg pótlólag megtartandó két állatdijazás október 20. és 26-án — amidőn már a mezei munkálatok nagyjából befejeztettek — volna megtartható.

Mind a hat állatdijazás megtartása esetén a 2500 korona állami segílyen kívül még 1850 korona volna szükséges, míg költségvetésileg csak 1600 korona lett e célra előirányozva a mezőgazdasági bizottság és a gazdasági egyesület által. Ez esetben a Nagykanizsai Gazdakör által felajánlott 100 korona levonásával fennmaradó hiány, vagyis 150 korona idegen helyről volna beszerzendő s ezenkívül a circa 100 korona rendezési, illetve nyomdai költségek fedezendőik.

Bizottság az előterjesztést tudomásul véve — tekintettel a fellépett s már több közigazgatási járára kiterjedő száj- és körömfájás okozta fertőzésre — akként határoz, hogy a f. évben állatdijazásokat nem fog tartani, ellenben a földművelésügyi kormányhoz megkeresést fog intézni aziránt, hogy a f. évben e célra kiutalt összegek felhasználásával az 1911. év tavaszán legyenek az állatdijazások megtarthatók.

II.

Előadó jelenti, hogy az 1908. és 1909. évi költségelirányzatok szerint esedékes összegeket a vármegye alispánja kiutalni kegyeskedett. A kiutalt összegből 350 korona az egyesület részére lett kiutalva, míg 600—600 korona az előadó 1908. és 1909. évi tiszteletdíjai fejében az előadó kezéhez lett kiutalva.

Előadó, tekintettel ama körülményre, hogy az 1910. évi költségvetési összeg még kiutalva nincs s tekintettel arra, hogy az 1908. évi előadói tiszteletdíjat az egyesület részére előlegezte, azon kérelemmel fordul a bizottsághoz, hogy a 600 koronányi előleget a folyó évre is meghagyni s annak visszafizetését akkorra elrendelni kegyeskedjék, amidőn a mezőgazdasági bizottság 1910 évi költségvetési összegei is folyósítva lesznek.

Bizottság azon kérdés felvetése után, hogy a f. évi költségelirányzat már jóváhagyatott-e, az előterjesztést tudomásul véve, az előadó kérelmének helyt ad.

III.

Előadó jelenti, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottsága az 1910. évre szerkesztett költségelirányzatot az 1910. évi május hó 9-én és folytatva tartott közgyűlésén 14580 korona szükséglettel jóváhagyta.

Bizottság az előterjesztést tudomásul veszi.

IV.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága azon megkeresést intézi a mezőgazdasági bizottsághoz, hogy az állategészségügyi ebadó-alap 5322.77 koronányi összegének hasznos beruházására, illetve felhasználására vonatkozólag tegyen előterjesztést.

Előadó arra való tekintettel, hogy az állategészségügyi szükséglet legjobb ismerői a járási állatorvosok, javasolja, hogy az alap célszerű felhasználására vonatkozó előterjesztés megtétele végett kerestessenek meg nevezettek.

Bizottság többek hozzászólása után akként határoz, hogy javasolni fogja, miszerint az állategészségügyi ebadó-alap 50%-a tőkésíttessék, a fennmaradó összeg pedig járványos betegségek fellépése esetén a védőoltások költségeinek fedezésére fordíttassék a kisgazdák állatainál.

V.

Előadó jelenti, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a működési terv és költségelirányzat készítésénél való felhasználás céljából közli a vármegyei mezőgazdasági alap vagyoni állapotát.

Bizottság elhatározza, hogy megkeresést intéz az alispáni hivatalhoz, megtudandó, mily összegű jövedelemre, illetve dotációra számíthat a mezőgazdasági alap, hogy annak megfelelőleg járhasson el a költségvetés megszerkesztésénél.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

Kmft.

Sárközy Viktor
m. b. előadó.

Hertelendy Ferenc
m. b. elnök.

A husdrágaság kérdése.

Irta: Rubinek Gyula, az OMGE. igazgatója.

A husdrágaság nem márol-holnapra állott be, lassanként fejlődött a kormány és társadalom nembánomsága révén, a rozszakarmánytermésű évek következményeképpen. Ezek óta hívjuk fel már mi is, de az osztrák gazdatársaink is a kormány és a társadalom figyelmét a szertelen közvetítés káros hatásaira, most, hogy a baj az egész vonalon megvan s a termelő és fogyasztó között épp az élelmezés ellátása körül egy jóformán átvághatlan hálózat fejlődött, amely az élelmezést feleslegesen és felette megdrágítja, ez a tény végre hivatalos megállapítást nyert ugy nálunk, a földművelésügyi miniszter révén, mint Ausztriában az osztrák kormány részéről.

Ezen a bajon csakis ugy segíthetünk, ha a hatóság és társadalom vállatve közreműködik a felesleges közvetítés kiküszöbölésén, megfelelő intézmények létesítésével.

A társadalomnak feladata vásárpénztár, nagyvágók, fogyasztási szövetkezetek révén közelebb hozni a fogyasztást a termeléshez. A kormánynak feladata olesó hiteltől gondoskodni a gazda részére, hogy az állathizlaláshoz szükséges forgótőkét a gazda ne az állatközvetítőktől kapja nagy uzsorakamatra, hanem egy olyan forrásból, amely az állatértékesítésre be nem folyik s e téren a gazdának szabad kezét enged.

A kormánynak feladata a husfogyasztási adók eltörlésével, a községi illetékek megszüntetésével a husfogyasztást olosóbbá tenni. A legfontosabb élelmiszernak a megadóztatása antiszociális, mert legérzékenyebben a szegényebb kereseti osztályokat nyomja az adóprés.

Az állam feladata a colis agricolas intézményét mielőbb életbe léptetni. Hány gazda rendezkednék be arra, hogy terményét közvetlenül a fogyasztónál helyezze el s ha vasutak a colis agricolas intézményét életbe léptetnék s ha a különböző fogyasztási adók a husnak ily vasuti

Számokban az idén meg nem kísérleteztem, de az eredmény határozottan arra vall, hogy elég magas ára mellett is mindenemü trágját felülmut. Jövőre precíz adatokat ígerek. *Bleier Gyula gazdasága, Pá-Mikebuda.*

A lörinczi határban levő homokszőlő három év óta az Önökötől beszerzett száított szerestrágyával javult és bőségesen teremti a szőlő. A bőségesen az eredmény a legutóbbi két szőlő szőlőben. A mielőtt is a szőlő nem, haidanként több mint 30 h. nyi termésben részvétel. *Dr. Polgár Sándor ügyvéd, Gyöngyös.*

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száított hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schetrumplai: T. r. sa cég Budapest, IX., Üllői út 21. szám.

Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

esomagokban való házhoz szállítását meg nem nehezítenék.

A legfontosabb feladata azonban a kormány-nak az állattenyésztés fellendítése. S itt ki kell mondanunk azt a véleményünket, hogy bár a mostoha évek szűk takarmánytermésének az állattenyésztésre gyakorolt káros hatását teljesen kiküszöbölni nem lett volna s nem is lesz lehetséges a jövőben sem, de megfelelő intézkedésekkel s a nép megfelelőbb gazdasági nevelése esetén a magyar állattenyésztés sem maradt volna mögötte a fogyasztás által támasztott jogos igényeknek. Ismételtén megállapíthatjuk az általunk annyiszor hangsúlyozott igazságot, hogy az állattenyésztésnek, általában gazdasági kérdéseknek központi kezelése gyakorlati eredményeket nem szülhet.

Hiába van meg a nagy állattenyésztési felügyelői, illetve ma már a gazdasági felügyelői szervezet, e szervezet működésének gyakorlati eredménye vajmi csekély s illetve nem az, aminek lennie kellene az esetben, ha a kormány a gazdátársadalom szervezésére egyidejűleg a kellő gondot fordította volna.

Nem elég, hogy az állam hivatalokat teremtsen, hanem szükséges, hogy magát a társadalmat tanítsa önálló adminisztratív működésre, mert a társadalom olosabb és gyakorlatibb módon látja el ezeket a teendőket. Tessék létesíteni egy érdekképviseleti szervezetet s ennek révén állattenyésztési egyleteket, amelyek míg területi állattenyésztésének minőségi és mennyiségi fejlesztésére gondot fognak fordítani, amellyel majd ránevelik a gazdát arra is, hogy takarmányával okosabban gazdálkodjék s bőséges esztendőkből ne kótyavetyélje el azt, hanem gondoljon a holnapra, a szűkebb esztendőkre s megtanítja arra is, hogy értékes tenyészállatjai eladása helyett takarmányvásárlással tartsa fenn azt a fontos termelőt, amelyet az állomány mindenkor képvisel.

Meg kell szüntetni a növendékállat pusztítást is, de megint nem rendeletekkel, hanem a nép vezetésével, a községi fogyasztók szervezésével és megfelelő felvilágosításával, mert a mi kisigényű és kistakarmányos községeink csakis szövetkezve lesznek képesek arra, hogy a növendékállatvágatásról lemondjanak.

Minden eszközzel elő kell segíteni a külföldi tenyészanyag behozatalát is. Ez a leghasznosabb befektetés, mert versenytársaink tenyészanyagát csökkentjük s e magunkét növeljük ez által.

Mindezen az állattenyésztés fellendítésére irányuló törekvések benne vannak az új földművelésiügyi miniszter programjában s csak az a kívánatos, hogy ezt a programot gyakorlati kézzel valósítsa meg. Nagy könnyebbségére van a husdrágaság, amely még azon körök érdeklődését is felkeltette az állattenyésztés fontossága iránt, amelyek állandó gyűlölködéssel kísérték a kormányt és törvényhozásnak minden olyan intézkedését, amely a mezőgazdasági termelés fellendítését célozta.

Felette kívánatos tehát, hogy a földművelésiügyi miniszter ezt a kedvező hangulatot ügyesen kihasználva, gyakorlati javaslattal járuljon a legközelebbi parlamenti üléshez, gondoskodván oly intézkedések létesítéséről, amelyeket egy következő miniszter szeszélye meg nem dönthet.

A husdrágaság kérdésén pedig át kell esnünk. A közvetítés kiküszöbölésével a városok és fogyasztók sokat segíthetnek magukon addig is, míg majd egy bő takarmánytermésű év nyomán a husárok önként csökkenni fognak. Ez a jövő tavaszán előbb nem várható. Akkor is csak abban az esetben, ha a jövő évi takarmánytermés kilátásai már biztatók lesznek.

Hirdetmény. A kiseri m. kir. tejmunkásképző iskola az 1910. évi november hó 1-én kezdődő egy éves tanfolyamára nyolc ösztöndíjas tanulót fog felvenni.

A tanulók ingyenes ellátásban, élelmezésben, ezenkívül kisebb kiadások fedezésére havi 6 K munkadíjban részesülnek.

A felvételi feltételeket a nagyméltóságú m. kir. földművelésiügyi miniszter ur 1903. évi 13836. szám alatt kelt rendeletével kiadott szabályzat a következőkben állapítja meg:

- a) a betöltött 17 éves életkor, mely keresztlevéllel igazolandó;
- b) erős, egészséges testalkat, mely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó;
- c) elemi iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni és négy alpművellettel számolni;
- d) kiskorúság esetén oly írásbeli nyilatkozat kívánatik a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától, melyben kötelezi magát, hogy a tanfolyam tartama alatt a tanulót az iskolában teljesítendő fizetéseket magára vállalja és a ménesbirtok pénztárába a rendes időre mindig befizeti;

- e) a magyar nyelv bírása;
- f) kifogástalan előélet, mely hatósági erkölcsi bizonyítvány által igazolandó;
- g) himnuszéneklési bizonyítvány;
- h) minden tanuló, ki a tanfolyamra felvételt, köteles munka és ünneplő ruházaton kívül 6 törülközőt, 6 melligérő fehér vászonkötényt, 12 zsebkendőt, 6 lábravalót, 6 inget és 6 pár kapotát magával hozni.

A felvételnél kiszolgált katonák, továbbá azok, kik tehenészetben, esetleg tejgazdaságban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek.

Akik magukat ezen tanfolyamra felvételt kívánják, 1 koronás bélyeggel ellátott és a felvételi feltételekben említett bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezüleg irt folyamodásukat legkésőbb 1910. évi október 10. ig az alulírt igazgatósághoz címezve nyújtsák be.

Kiseri, 1910. évi augusztus hó 23. A kiseri m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.

Nyilvános árverésre kerül: Nagyságos Özv. Döry Vilmosné urnó felső-leperdi tisztavérű simmenthali tehenészetéből 17 db tenyészképes bika.

Az árverés 1910 október 8-án délután 1 órakor a felső-leperdi Ujmajorban fog megtartatni.

Az árverés napján előzetes bejelentésre a t. vásárló közönség rendelkezésére az újdombóvári állomáson kecsik fognak állani, a bejelentések az Uradalmi Intézettséghez Felső-Leperd (Utolsó posta és sürgöny állomás: Kecskő-Odalmandra) intézendők:

Árverési feltételek: 1. Az árígéret minimális

tétele 10 K. 2. A vételár után esedékes bélyegilleték a vevőt terheli. 3. A vevő minden megvett tenyészállat után 4 K farkapénzt fizet. 4. Az intézettség az eladott tenyészállatok után a vevőnek kedvezményes szállítási díjtétel alkalmazására jogosító szállítási igazolványt szerez be. Kiváratra a tenyészállat szállításához vevő költségére kísérőt rendel. 5. A megvett állat az árverés után a vevő veszélyére tíz napig díjmentesen a gazdaságban hagyható. A tíz nap letelte után a kiszolgáltattott takarmány értékét vevő a gazdaságnak megtéríteni tartozik. 6. Minden megvett tenyészállatról vevő magántörzskönyvi kivonatot kap, melynek ellenébe az országos törzskönyvi kivonat is beszerezhető. 7. Még megemlítetjük, hogy az egyes vevők azonnali készpénz fizetés mellett, községek pedig kötelezőre 5% kamattal félévi határidő letelével vásárolhatnak bikát. Felső-Leperd, 1910 szeptember 16-án. Felső-Leperdi Intézettség.

Figyelmeztetés a műtrágyák vizsgálatára nézve.

A statisztikai adatok szerint hazánkban az elmúlt 1909 évben körülbelül 15.000 kocsi rakomány superphosphátot használtak fel, tehát olyan mennyiségeket, melyek a múlt évi árak és a 16 százalék átlagos vízben oldható phosphorsav tartalom mellett évenként 12 millió korona kiadást okoznak a magyar gazdaközönségnek.

Noha örömmel konstataható, hogy gazdáink a műtrágyák vásárlásánál előforduló visszásságok tudatában, ma már egyre sürűbben ellenőrzik árúikat, a vegykísérleti állomások még sem tudnak tiszta képet alkotni a műtrágya kereskedeleme megbízhatóságáról azért, mert a gazdák csak a legkritikább esetben közlik az állomásokkal a vásárlás feltételeit, különösen pedig a szavatolt beltartalmat és akkor sem hiteles okmányokkal támogatva, hanem csak odavetve, hitelt alig érdemlő adatokban. Így, ha a vegykísérleti állomások ellenőrző vizsgálati a magánérdekeket megvédik is, a közérdek, mely megkívánja, hogy a hamisított minden körülmények között elnyerje büntetését, nem találhat kellő védelemre. A magyarországi vegykísérleti állomás felhívja tehát a gazdaközönséget, hogy a hazai műtrágyapiac hathatós ellenőrzése céljából a hiteles műtrágyaminta kíséretében küldje be egyszersmind a műtrágya vásárlási feltételeit, mindenek felett a szavatolt beltartalmat (pl. a superphosphátnál a vízben oldható phosphorsavat) pontosan kitüntetve kötelezet, vagy a szavatolt beltartalmat is feltüntetve hiteles mintavételi igazolványt, melyből a kísérleti állomások az ellenőrző vizsgálatok eredményei alapján meggyőződhetnek arról, hogy nem forog-e fenn hamisítás, visszaélés vagy megtévesztés esete, hogy szükség esetén a megtorló eljárás hivatalból is megindítható legyen.

Országos baromfikiállítás Sopronban. A Nyugat-magyarországi Földművelők Gazdasági Egyesülete az 1910 év október hó 23., 24., 25-én Sopronban a régi városi lovarda fedett helyiségében országos tenyészbaromfivásárt rendez. A vásár iránt különösen a dunántúli tenyésztők körében már eddig is nagy az érdeklődés. A vásár rendezősége — tekintettel az október hónapban több vidéki városban megtartandó baromfikiállításra, a tenyésztők kérelmének helyt adva, a bejelen-

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus gép-
fém- és lakatos ipari műhelye

ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levért és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és házcicsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnymással működő vízvezetéseket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.

tés határidejét folyó évi október hó 10-ig hosszabbította meg. A vásáron Miklóssy Antal Nagykánizsáról egy szabadalmazott igen élelmes találmányát fogja első ízben bemutatni, melynek célja az, hogy a baromfi a takarmányt jobban értékesítse és gyorsabban fejlődjön. A feltaláló a vásáron élőszóval is fogja találmányát ismertetni.

Hivatalos rovat.

Közírárm teszem, hogy a Váliczkavölgyi vízirtásulat a Váliczka patak partján való legeltetést tiltotta; az 1895 évi XXIII. tc. 40. §-a alapján pedig elrendelem, hogy a partbirtokosok a parton termett fűvet késedelem nélkül lekaszálják.

Erről az érdekelt partbirtokosokat oly figyelemzetéssel értesítem, hogy azokat, akik ezen tilalmat megszegik, vagy kötelességük teljesítését elmulasztják, a hivatkozott tc. 185 §-a alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogom büntetni.

Zalaegerszeg, 1910 szeptember 28-án.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Október 6-ára.

Sok időnek kell elmúlnia, amíg kellő megvilágításban fogja látni a magyar nép október 6-ikát és mindama eseményeket, amelyek megelőzték. Mert, hogy megértsük ezt a napot és teljesen uralkodjunk a szabadságharc nagyszerű témája fölött, ahhoz nem elég ha elolvassuk néhány történelmi könyvet és végig hallgatjuk az ünnepi szónokokat, akik többé-kevésbé sikerült frázisok tűzénél élénkítik az emlékezést és hevitik a hazaszeretetet.

Dembinszky, akit 1849. tavaszán a magyar hadak fővezérletével bizott meg a forradalmi kormány és aki ellen erre egyöntetűen foglaltak állást Görgey, Klapka, Aulich és a többi magyar tábornokok, megjósolta, hogy a magyar ügyet nem külső ellenség, hanem a magyar egyenletlenség fogja megbuktatni. A lengyel szabadsághős mielőtt hozzánk jött volna, a saját hazájában is látott visszavonást, itt is megérte az eszme bukását, itt is meptanulta, hogy nép, amely egy akaraton lenni nem tud, szabadságát ki nem vivhatja.

Lassan-lassan eloszlik a fátyol, amely a szabadságharcunk története fölött terjeng és eddigelé akadályozta a mai nemzedék tisztán látását. Meglátani kezdjük a hibákat és gyarlóságokat, melyek az ügy bukását idézték elő. Ha Kossuth nem féltékenykedett volna Görgeyre, ha nem történt volna meg a debreceni nagy templomban a trónfosztás, hol a dicsőséges tavaszi hadjárat után nyomban Bécs ellen vonult volna a magyar hadsereg . . . mi lett volna a szabadságharc vége, hol állana ma Magyarország? Ezek a kérdések, tépeidések, a kritikának szavai játszanak most bele a szabadságharcról való emlékezésbe és amikor gyászoljuk, dicsőítjük az aradi tizenháromat, Lusan gondolunk arra, hogy az a visszavonás, amely a magyar szabadság ügyét a bukásba, hőseit a bitófára vitte, ma is csak úgy pusztít közöttünk, mint annak előtte.

A magyar nép ma szakadozottabb, mint valaha volt. Hajdanta csak a nemzetiségiekkel láttuk magunkat szemben, ma azonban ádáz osztályharc is pusztítja a magyar egységet és gyűlölködő ellenségként, harcos ellenfélként állnak egymással szemben nemcsak a társadalmi rétegek, de még az egyes foglalkozási osztályok is.

Mind jobban kiélesednek az ellentétek. A hatalmon levő osztályok gőrcsösen ragaszkodnak privilégiumaikhoz, a közügyeket tisztára hatalmi szempontokból intézik és a hazafiasság fogalmával fődik a maguk érdekeinek fogalmát.

A szabadságharc csak úgy vált lehetővé, hogy jogokért való harc volt. De hogy képzeljük el most, hogy a magyar nép milliói a vérüket is föladozták adott esetben a veszélyeztetett hazáért? Hol az energia, a veszedelem, az akarat és az érdek, amely nélkül ily nagyszerű tömegmozgalom el sem képzelhető?

Az aradi vértanuk arra intenek, hogy csak egyetértéssel és a jogok és kötelességek arányos

megosztásával érhet el nagy célokat a magyar nemzet. Ide s tova hatvan esztendő óta áll az ő tanításuk, él nagyszerű emlékezetük, de példáikon nem okult még a magyar nemzet.

Izraelita istentiszteletek sorrendje. Hétfőn reggel 1/2 5, hétfőn este 3/4 6 órakor; kedden Roshasonó ünnep első napja reggel 6 órakor, délelőtt 9 órakor, délután 4 órakor, este 6 órakor; szerdán ünnep második, napja reggel 6 órakor, délelőtt 9 órakor, délután 4 órakor; hétköznap reggel 1/2 6 órakor, este 3/4 6 órakor; péntekeste 3/4 6 órakor.

A vértanuk napja. Minden évben egyszer visszatér reánk magyarokra a nagy nemzeti gyász emlékezte. Nincs még egy nemzet a földön, amelynek történelme olyan megrázó, gyásza annyira betelt volna, mint a miénk. Minden évben egyszer, október 6-ikán megnyílnak a hősök sírjai Arad mellett, esőrgő láncokkal kikelnek a hősök hősei belőle, körülengik Arad vikékét, megtermékenyítik az ősi ugart az emlékezés magjaival s néma ajakkal hívják tetemre az igazságot, az egész világot. Az idén 61-iket fordult az idő kereke azóta az esemény óta, amely nekünk nagyon drága dicsőségünk fog maradni örökre, a legutóbbi szabadságharc óta. De 61 esztendő gyógyító balsamával sem tudjuk elfelejteni azt a gyászt, nem . . . azt a tömeggyilkosságot, amelyet a legnemtelenebb boszu vezetett, nem fogjuk, nem tudjuk elfelejteni soha. A gyászünnepeken az egész ország hazafias tettei, vármegyei s városai képviseltetik magukat. Zalavármegye közönségét egy küldöttséggel Gróf Batthyány Pál országgyűlési képviselőnk fogja képviselni.

Hivatalos órák a zalaegerszegi főszolgabíró-ságnál. Mivel a Zalaegerszegen lévő hivatalok túlnyomó többségében a hivatalos órák reggel 7-től délután 1 óráig tartanak, a vármegye bizottsága szeptember 12-én tartott rendes közgyűlésén 14929/910. jkv. 911. sz. alatt hozott véghatározatával kimondotta, hogy a szolgabírói hivatal hivatalos órái május hó 1-től október hó 1-ig reggel 7-től délután 1 óráig; október hó 1-től április 30-ig reggel 8 órától délután 2 óráig tartassanak.

Orvos választás. A Messer Samu dr elhunytával megüresedett belatinozi körorvosi állásra a napokban ejtették meg a választást, amelyen két pályázó közül egyhangulag Kollárs Ferenc drt választották meg.

A városok kongresszusa. A rendezett tanácsú városok polgármesterei f. évi október 9-én Szombathelyen kongresszust tartanak. A program három napra van tervezve. A kongresszus tárgysorozatát a következőképpen állapította meg az elnökség: 1. Elnöki megnyitó. 2. A tanács jelentése az egyesület működéséről. 3. A számvizsgáló bizottsága jelentése az 1909. évi számadásokról. 4. A tanács előterjesztése az 1911. évi költségvetés megállapítása iránt. 5. Ügyész választása. 6. A jövő évi rendes közgyűlés helyének és idejének a meghatározása. 7. A városok államsegélye és a r. t. városi tisztviselők fizetésrendezése. Előadó Várhidy Lajos e. titkár. 8. A tanács előterjesztése 1000 korona pályadíj kitűzése iránt. 9. A községi vállalkozási jog és virilizmus. Előadó: Ujváry Ede dr szombathelyi városi tanácsos. 10. Szombathely város rendezésének és fejlődésének ismertetése. Előadó: Horváth György dr szombathelyi városi főjegyző. 11. Az időközben beérkezett indítványok tárgyalása. A kongresszus tagjainak szórakoztatására a következőképpen állapították meg a programot: október 8-án délután 3 órakor indulás kososikon a város megtekintésére. Megtekintendők: 1. A székes-egyház. 2. A Szent István és Erzsébet királyné parkok. 3. A városi vízművek kibővítésének munkálatai. 4. A sporttelep és népliget a gyermekmenhelyel. 5. A villanytelep és a gázgyár. Délután 5 órakor Brenner Tóbiás szombathelyi polgármester lakásán pihenő. Délután 6 órakor a szakosztályok tanácsulása a közművelődési házban. Este 8 órakor a Szőkeföldi sörház kertben ismerkedő est. Október 9-én délelőtt 9 órakor gyűlés a közművelődési ház nagytermében. Közgyűlés után a közművelődési ház gyűjteményeinek (könyvtár, régiségtár, képtár, természetrajzi tár és néprajzi tár) megtekintése. Délután 1 és fél órakor közös ebéd a Sabaria vendéglő nagytermében.

Kinevezés. Az elhalálozás folytán megüresedett zalaszentgróti állami elemi iskolai tanítói állásra Auerbach István neveztetett ki.

Sümege főreáliskolája. Sümegen tudvalevőleg 4 osztályú alreáliskola áll fenn. A város közönségének hő óhaja, hogy ezt a 4 osztályú iskolát 8 osztályúvá emelje föl a közoktatásügyi kormány. A képviselőtestület most kérvénnyel fordult a kormányhoz e tárgyban, kimutatva az iskola fejlesztésének szükséges és hasznos voltát. Sümeg község kérelme jogos és méltányos, azért hisszük, hogy a kormány nem fog elzárkózni annak teljesítése elől, hanem tőle telhetőleg rövid időn belül felállítja a kérelmezett 4 osztályt, hogy a reáliskola főreáliskolává legyen.

A munkásgimnázium. ez évi tanfolyamát október 1-én kezdi meg. Tantárgyai okt., deez. hóban: magyar irodalom, előadja: Suszter Oszkár; természetrajz, előadja Haerter Ádám; ábrázoló mértan, előadja Tikk László; január-március hóban sorra kerül: világtörténelem, művelődéstörténelem, természetrajz, szabadkézi rajz. Mint az idei tárgyak összeállítására is mutatja, részben oly előadások tartatnak, melyek minden értelmes embernek szükséges ismereteket közölnek, részben pedig olyanokat, melyek különösen az iparosoknak hasznosak. Az előadások hallgatása semmiféle anyagi áldozatot nem követel s az iparos és kereskedő ifjuság a kedd, szerda, péntek és szombat esti egy-egy óra feláldozásával oly ismeretek birtokába jut, melynek értékét felmérni sem lehet s melyet később, mikor annak beesését igazán felfogja, semmi pénzért sem tud megszerzeni. Melegen ajánljuk tehát ugy a kereskedő mint az iparosifjaknak, hogy minél számosabban jelentkezzenek hallgatónak. Beiratkozni lehet e hó 25-én vasárnap d. e. az ipartestület helyiségében Klossovszky Ernő titkár urnál, valamint 1-én az előadások megkezdésekor.

Halálozás. Szeptember 25-én hunyt el városunkban Vizlendvay Mihályné született Dombó Borbála. Az elhunyt halálós ágyán a szegényekre és szűkölközőkre gondolt s a város több egyesületének adományokat rendelt. Így az önkéntes tűzoltó egyesületnek 50 K-át, az elaggott iparosok alapszabályának 50 K-át, a katolikus legényegyletnek 50 K-át, a közműves szakszerveletnek 50 K-át, a keresztyén szocialista egyesületnek 50 K-át, a munkások betegsegélyező egyesületének 50 K-át, a városi szegények közt leendő felosztásra 68 koronát adatott. A nevezett egyletek és a megajándékozott városi szegények kegyelettel fogják az adományozó emléket megőrizni.

Köszönetnyilvánítás. Vizlendvay Mihály ur az elaggott iparosok alapja javára 50 koronát adományozott. Fogadja a nemesszívü adakozó az ipartestület halás köszönetét.

Helyreigazítás. Mult számunkban az egyik fővárosi napilap nyomán megirtuk, hogy Derencsény Pál járásbírósi díjnyokot az igazságügyminister a nagymartoni járásbíróshoz végrehajtóvá kinevezte. A fővárosi lapban ez a hír kézírathibából került így bele, mert Derencsény Pált a minis-ter nem végrehajtóvá, hanem irnokká nevezte ki.

A be nem iratkozott tankötelesek összeírása. Az iskolába be nem iratkozott tankötelesek összeírása folyik a héten városzerte. A tanács négy hivatalnokot küldött ki, akik házról-házra járva írják össze azokat a 6-15 éves korban levő tanköteles gyermekeket, akik eddig az iskolába — a mindennapiba és ismétlőbe — be nem iratkoztak. Tekintettel arra, hogy az e tárgyban kibocsátott 2085/907. számú ministeri utasítás 9. §-a azt, aki tudva hamis adatokat val be, vagy be nem iratkozott tanköteles gyermeket szándékosan elhallgat, 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel rendeli fenyíteni, jól teszik a szülők, esetleg munkaadók, ha a náluk levő ilyen tanköteleseket azonnal beiratják, mert büntetés éri őket.

Előadás a koleráról. Az országban fellépett koleraveszedelem ellen való védekezésnek módjait megismertetni a tanuló ifjusággal, igen szerencsés gondolat. A fertőző testi betegségek ellen a társadalom annál könnyebben tud védekezni, mennél többen ismerik a védekezésnek helyes módjait s ehhez az ifjuságot hozzá szoktatni szükséges. Ezek az irányelvek indították a főgimnáziumunk igazgatóságát arra, hogy a koleraveszedelemre vált tekintettel tartson előadást erről a vérszről. Az igazgatóság ezért megkérte dr Halász Miksát, az intézet orvosát, hogy ismertesse az ifjuság előtt a koleravesz

EGEN.

szám 43.

motorral
bekap-
vizveze-
vizveze-
ásokat.

ellen való védekezés módjait. Dr Halász Miksa pénteken délután tartotta meg az egész ifjuság és a tanári kar előtt az előadását, amelynek kivonatát ítt adjuk: „Az orvostudomány erről a gyorsan fertőző és gyorsan öltő betegségről, amely azóta valóságos réme lett az emberiségnek, 1817-ben vett tudomást. Ekkor fordult elő az első nagy kolerajárvány Indiában, amely tartomány azóta is főszéke a kolerának. Innen ered a neve is: cholera asiatica. Nálunk először 1829-ben lépett fel s ezen kívül legnagyobb volt 1873-iki és 1893-iki járvány, amely esetekben közel 200.000 ember pusztult el ebben a borzasztó betegségben. A kolera fertőző gombái a komabacillusok, amiket a világhírű német orvosprofesszor: Koch dr fedezett fel, leginkább piszkos gödrökben, pocsolókban és más salakos helyeken tenyészik. Ázsiából főképpen hajókon hurcolják kolerás betegek, de igen sok esetben a nagy kereskedelmi hajók áruhelyein, a fenékben élőködő patkányok is. A kolera fertőzésében is a legnagyobb szerepet a betegségre való hajlandóság játsza. A reagáló szervezetben az első-második napon csak kisebb természetű hasmenésben és hányásban jelentkezik, majd mindig erősebb lesz, a beteg arca és szemei beesnek, a teste kékre-lilára szederjesedik s amikor kitör a beteg, 1—2 óra alatt végez vele, iszonyu kínok közt. Egészséges, nem inficiálódó ember szervezetében a kolerabacillusok nem okoznak vést, mert az erős gyomorsavak megölik. Innen van, hogy több esetben megállították, hogy önfeláldozó, bátor emberek komabacillusokat nyeltek le, de semmi bajuk nem támadt tőle. Általában nagy tisztasággal kell körülvenni magunkat, különösen ilyen járványok idején s tartózkodni kell nyers ételek és gyümölcsök élvezetétől. Ma a technikai vívmányok, a gyors közlekedési eszközök folytonos tökéletesedése következtében ezt a bajt is hamarabb behurcolhatják hozzánk, mint rége, az ekhosszekerek korában . . . stb. A főgimnázium tanári testülete köszönetet mondott az ifjuság nevében is dr Halász Miksának az értékes, tudományos előadásért.

Pályázat a Tanitók Hunyadi Házába. A „Zalamegyei Általános Tanítótestület Muraközi Tanító-köré”-nek a budapesti Ferenc József Tanitók Házában létesített, de a folyó 1910—911. tanévben csak a Kolozsvári Tanitók Hunyadi Házában elnyerhető kedvezményes alapítványi helyére a folyó tanévre oly zalamegyei tanítóknak a Kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen tanuló, kiváló előmenetelű, példás magaviseletű fiai pályázhatnak, kik egyszersmind a „Zalamegyei Általános Tanítótestület”-nek, s az Eötvös-alapnak tagjai. A főlvetelre folyamodók a kérvényhez mellékelni tartoznak: születési, tanulmányi és esetleg erkölcsi bizonyítványukat. A hiánytalanul fölszerelt kérvények az Eötvös-alap (Országos Tanitói Segélyegyesület) elnökségéhez címelve, 1910 évi október hó 15-ig nyújtandók be Brauner Lajos osáktornyai áll. iskolai tanító, a „Muraközi Tanitókör” elnökéhez.

A szombathelyi állami gyermekmenhely kettősítése. Szó volt arról, hogy a szombathelyi állami gyermekmenhelyet, melynek kerületébe tartozik városunk is, ketté választják, hogy így jobban meg tudjon felelni annak a magasntos nemzeti munkának, amit maga elé tűzött az állam ezeknek az intézményeknek a felállítására. Már versengtek is a székhely felállításáért, mert úgy erkölcsi, mint gazdasági szempontból nagy jelentősége van egy ilyen menhelynek. A minister állítólag kijelentette, hogy a menhelyet nem osztja ketté, de ha valamelyik szomszéd város a menhelyi gyermekek részére ipari foglalkoztató és oktató telepet állítana fel, szívesen látná és a kellő támogatásban részesítené.

Jancsi és Juliska szerelme. Petőfi „János vitéz”-ének története, amely maga is speciális magyar történet, magyar természettel, magyar levegővel, ma is sokszor visszatér az életben. A gonosz mostoha alakja és egyénisége elég ismeretes előttünk, az árvaleány szomorú sorsa s a legény fellépése, aki védelmére kel a leánynak s ha másképp nem tudja a leány helyzetét megváltoztatni, megszökteti. Egy ilyen bájos szerelmi történet hírért vesszük egyik zalamegyei községből: Korláth János erdőőr már régóta udvarolt Fehér Ilonának, egy árvaleánynak, akinek a mostoha anyja mellett igen rossz dolga volt. Az ördögi asszony ütötte-verte a leányt

s ez emiatt már többször elakarta magát emészteni. De Korláth János mindig megvigasztalta, míg nem a napokban a leány tovább már nem bírván ki a gonosz mostohának veréseit, szidalmazásait, a legénnyel egyetértően megszökött a vénasszonytól s most a maguk hajlékában, a szép erdei lakban turbékolnak egymással Jancsi és Juliska.

Udvary Feri bankja. Ki ne emlékeznék vármegyénkben Udvary Ferencre, a sneidig volt zirei országos képviselőre, aki nagyszabású szédelgésre alakított bankjaival számos embert károsított meg. Udvary végre is sikerült szédelgése után az új hazába, Amerikába vándorolt ki és ott él ma is. Udvary Feri egyik alapítása volt a „Szombathely városi takarékpénztár r-t.” is, amelyet olyan kiválóan alapoztak meg, hogy rövidesen esődbe jutott. M. stanában határozott a esődválasztmány a esődvagyon felosztása dolgában és a tervezet szerint a bank hitelezői 20%-ot kapnak. De ezt a sokat is csak azért, mert Szemere Miklóst, akinek 100.000 koronás pörös követelése volt, a Curia elutasította a pörben. Ennek a követelésnek is érdekes a története. Udvary még a bukás előtt kölcsön kért Szemerétől 100.000 K-át. Meg is kapta és az igazgatóság tudta nélkül bekebelezte. A tömeg gondnok azonban ezen az alapon kifogásolta a követelést és meg is nyerte a pört. Szemerének tehát perköltségek nélkül 100.000 K-ába került a mulatság, hogy Udvarit kisegítette.

Ritka vadászsákmány. Eseményszámba menő vadászszerencse kedvezett a minap egy lenti gazdának. A kiszagda a határban vadászott s közben egy szarvast lőtt, melynek huszonhat águ agancsa van. Vadászberek tudják méltányolni, hogy ez mit jelent. Állítólag a tizenyoleadik században ejtettek el Magyarországon utoljára ily remek példányt. Ennek a kétszáz év előtti vadászsákmányának szintén huszonhat águ agancsa volt, ez az agancs, megtöredezve most a bécsi vadászati kiállításon látható. A lenti gazdának persze sejtelve sem volt róla, hogy mekkora érték birtokába került. Az elejtett szarvast elvitte Deutsch Alfréd községbeli koresmárhoz és eladta neki százharminc K-ért. Mikor híre terjedt a ritka szarvasnak, az Eszterházy hercegi urodalom főerdésze megjelent a vendéglősnél és megvette tőle a szarvast háromszáz K-ért. Alig hogy ezt a második üzletet is megkötötték, a herceg, aki időközben értesült a dolgról, azt az izenetet küldte a főerdészhez, hogy a szarvasért adhat kétezer koronát. Persze a herceg nem vette rossz néven, hogy a ritka agancshoz még olcsóbban jutott. A szegény lenti gazda buslakodott afelett, hogy ily olcsón adott túl nem mindennapi szerencséjén.

Az emelkedő forgalom arra készítette a Schütz áruház vezetőségét, hogy engros eladásra külön esomagoló raktárt rendezett be. Így most az egész nagy üzlet a detail vevők rendelkezésére áll, ahol zavartalanul intézhetik bevásárlásaikat.

A tisztiszolgák végnapjai. A három esztendő katonai gyöngyöletek eddig voltak kiváltságosai is. Azok, akiket az irodába osztottak be és azok, akik a tisztok mellé kerültek házi szolgálatra. Ez az utóbbi kiváltság nemsokára megszűnik. — Szegény kutyamosók oldalukra köthetik a bajonettet, menethetnek a többi bundással, a tiszt urak is bemehetnek a cupringerhez és együtt küzdhetnek a eselédmizériában a civilekkel. — Bécsből jelentik, hogy a hadügyminisztériumban kidolgozták a tervezetet a tisztiszolgai intézmény mielőbbi beszüntetésére. — Borzasztó kára a haderőnek, hogy tízezer katonát von el évenként a létszámból és így abban állapodtak meg, hogy pénzbeli kárpótlást adnak a tiszturaknak a fiukért. Az új rendszer egy-két hónapon belül életbe lép.

A hűtien postaszolga. Julius 31-én 8 ajánlott levél érkezett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja címére. Mivel azonban vasárnap volt, Tausz György levélhordó nem kézbesítette őket. Másnap újra egy ajánlott levél érkezett a bankhoz, de a 9 helyett csak 8 volt már meg. A 9-ik ajánlott levélben Frisch József tapolcai cég 3900 K-t küldött a bankhoz. Ez elűnt. Mivel Tausz György levélhordó kötelessége a levelek kézbesítése, letartóztatták, de úgy ennek, mint Szommer Náthán posta felügyelőnek régebbi gyanuokok alapján figyelme Herceg Lőrinc postaszolga ellen irányult. A nyomozás kiderítette, hogy az aján-

lott levelet csakugyan ő sikkasztotta el. Rövid vallatás után tettét beismerte, a pénzből 3691 K 26 f a padláson volt elrejtve, a többit elköltötte. E tettével kapcsolatban egy ajánlott levélben küldött tula óra elikkasztása is felderített Herceg terhére. A nagykanizsai törvényszék a tolvajt két évi fegyházra ítélte, amiből 1 hónap és 10 nap a vizsgálati fogságból kitöltöttnek tekintetik.

Falusi idill. Balaskó Mária pókfai asszonyra valami miatt haragudtak a szomszédai: Horvát Ferenc és Tasler Istváné, mert minden alkalmat felhasználtak arra, hogy boszantsák őt. A napokban is meglesték Horvát és Taslerné, hogy mikor megy ki a házból az utcára Balaskó Mária s amikor meglátták, utána rohantak s minden különösebb ok nélkül karóval véresre verték. Balaskó napokig az ágyat nyomta, a haragos szomszédokat pedig a törvény vontá ezért felelősségre.

Állandó butorkiállítás. A székes főváros legérdekesebb látványosságai közé tartozik elvitáhatatlanul a budapesti Ipartestület védnöksége alatt álló „Asztalosok Butorasarnoka” (VIII., József-körút 28. szám és Ferenciek-tere 4. sz. Király palota.) helyiségeiben levő butorkiállítás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva, megtalálja mindazt, ami egy modern lakás berendezéséhez szükséges. A berendezési tárgyaknak olyan dus választéka van itt együtt, hogy az egyszerűbb butorokon kívül felülhetők a legkényesebb igényeket kielégítő lakberendezési műremek is. Az asztalosmesterek jobbjai azért tartják font má 12 esztendeje ezen megtekintésre méltó butorkiállítást, hogy a közönségnek módjában legyen lakásának berendezését közvetlenül, minden közvetítés elkerülésével az iparostól beszerezni. Az Asztalosok Butorasarnokának föltétlenül megbizhatóságát szolid és jó hírnevén kívül igazolja még azon körülmény is, hogy minden eladott butordarabért jótállást vállal.

A kolera. Mult számunkban a lelkiismeretes ember gondolkozásával s a filantrop érzésével keserű tenorban írunk arról, hogy itt van a közelünkben, a körülöttünk lévő vármegyékben már ez a döbbenetes pusztító fekete rém s a mi városunk lakossága a magyar faj régi átkos nemtörődömségével mit sem tesz a veszedelem kiűtésének megakadályozására. Hangos aggodalmunk érthető volt s ha a közönség körében ma is akadnak még indolens emberek, örömmel regisztráljuk, hogy hatóságaink minden szükséges elővigyázati intézkedést megtesznek arra, hogy a baj se be ne hurcoltassék, se valami módon itt a körünkben ki ne törjön. Korbai Károly dr polgármesternek ezekben a gondterhes időkben, minden más természetű elfoglaltsága mellett is, különös gondja van arra, hogy a kolerajárvánnyal kapcsolatban az udvarokat, lakásokat, élelmiszerárusokat, piacot, pékműhelyeket s az összes nyilvános forgalmu helyeket ellenőriztesse s ebben a tekintetben is megtesz minden intézkedést. Ha tehát a közönség is eleget tesz a fokozott tisztasági követelményeknek s együtt dolgozik a baj elhárításán a hatóságokkal, ugy a lakosságnak nem lehet aggodalomra oka. De ilyenkor minden családnak az legyen a legfőbb gondja, hogy a tisztaságtól ragyogjon az egész háza tájéka.

Agyonsujtotta a villám. A napokban nagy vihar vonult végig Muraközön, mely emberáldozatot is követelt. Keresmár György muraközi bírót a villám agyonsujtotta.

Orvosi igazságok. Az emberi társadalom egészségéért és életének meghosszabbításáért folytatott nehéz küzdelemében, leghatalmasabb és legtermészetesebb társának mindenkor az orvosi tudományt tekintette és mint ilyent meg is becsülte. Vakon bizott az orvosi tudomány segítségében, holott a mult század második felében egy fényes tollú és nagy tudású elme tévedése kimondhatatlan súlyos bajt hozott a társadalomra. Az emberiség kezdett ideges lenni, a szélhűdések, elmezavarok, súlyos chronikus betegségek ijesztő módon pusztítottak és pusztítanak még mai napig. Ezen tévedéssel es annak helyreigazításával foglalkozik egy nemrég megjelent orvosi könyv, mely a nagy közönség részére és áldására lett megírva, egyszerű, mindenkinek érthető, zamatos magyarsággal. A könyv címe „Hemopatia” a Vérgyógyítás és annak eredményei, szerkesztője Dr Kovács Izsó fővárosi

orvos, a már országsszerte ismert új gyógymódnak és gyógyiránynak bátor megalapítója. Ára a könyvnek díszes vászokötésben 2 K. Minden könyvkereskedésben és a szerzőnél kapható, akiknek orvosi rendelő intézete Budapest, V., Váci-körút 18. sz. I. e. van.

Tiszti orvosi vizsgálat határideje. Az 1910. év őszén megtartandó tiszti orvosi vizsgálatok határideje már megállapított. E szerint a vizsgálatok Budapest székesfővárosban október hó 16-án, Kolozsvárott pedig október hó 7-én kezdődnek.

A két Fekete. Nemesrádón lakozó Fekete János címére 80 K-át hozott a posta. A faluban két Fekete János lakik s a pénzt véletlenül nem az vette fel, akit illetett. Fekete a 80 K-át szerencsésen el is költötte s mikor az igazai címzett jelentkezett, egyszerűen azzal válaszolt, hogy ő földhöz ragadt szegény ember, fizetni nem tud. A kárt a posta megtéríti, de az egyik Fekete János a bíróság elé kerül.

A kivándorlás csökkenése hazánkban. Julius hónapban a kivándorlás, szemben az előző év hasonló időszakával, megcsappant. Hivatalos statisztika szerint 4486-an vándoroltak ki, tavaly júliusban 4535-en. Magyarországra visszavándoroltak 1429-en, tehát harmadrész annyian, mint kivándoroltak.

Hamis pénz. Az utóbbi időben Zala- és Vas-megyék határain, a körmenői és zalaegerszegi piacokon több hamis forint került forgalomba. A silány hamisítványok, amelyek csak arra alkalmasak, hogy a tudatlan falusi embert megtéveszték, ónhóli készülnek, az ismert paraszti mód szerint. Egy jó forintot belenyomnak gipsz pépbe s kész a minta, amelyet csak ki kell önteni ónnal. Körmenőn már régóta lesik a hamisítótka s azt gyanították, hogy ezek valahol a közel vidéken laktak. Mult héten el is fogták egy embert, aki több kilogramm ónt akart vásárolni. Az atyafi azt állította, hogy az ónt egy esztergéri kereskedő megbízása folytán akarta beszerezni, de nem pénzhamisítás céljaira. A vizsgálatot megindították.

Nem lesz többé rabmunka. A vármegyeházán szükségelt tüzfát emberemlékezet óta a rabok vágják fel. — A kiegyezés előtti időben, mikor láncot hordtak a rabok, nagy láncosörgés közben hajtották a fogházörök a fogházból az elítélt rabokat a főtérre át a vármegyeházára, ahol egész napon át fűrészelték s vágják a tüzelésre szánt fát, este pedig visszaballagtak börtöneikbe. Azóta, hogy eltörölték a rablánc viseletét, esendesen bandukoltak a rabruhába öltözött emberek a vármegyeház kapuján be, hogy elvégezzék a favágás unalmas mesterességét. Ezentúl nem lesz rabmunka. Mióta a rabokat egyéniségüknek jobban megfelelő gazdasági munkákra alkalmazták, nem engedik őket favágásra.

Elfűstölt milliók. A magy. kir. dohányjüvedék központi igazgatósága most állította össze az év első négy hónapjának statisztikáját. Összegezve azt látjuk, hogy 1910 évi január hó 1-től 1910 április hó végéig a magyar korona országában összesen 44.205.699 korona folyt be az eladott dohánygyártmányból. A folyó évben 3.033.721 koronával több dohányteracék adatott el, mint a mult év hasonló időszakában és így az emelkedés 7.3 százalék.

Névjegyek legszebb kivitelben készíttetnek

UNGER ANTAL könyvnyomdájában.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Magános tanítónő, (Pest mellett) keres magához kis háztartása vezetésére, olyan, jobb családból való szerény igényű asszonyt vagy leányt, aki nem annyira fizetésre, mint nyugodt otthonra számít. Levelek ez idő szerint Hódy Lenke tanítónő Boczfölde (Zalam.) küldendők.

Használat előtt.

Használat után.

ilyen csodálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg-tápláléka.

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függhet.

Bágyadtság, fejfájás, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészséges idegekre és jó emlékező tehetségre vágyik, ha a munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az idegek és agyvelő természetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt, életet nyújtva, a test minden szervére hat.

Kola-Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjúság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely megerősíti idegeit, eltűnik minden gyengeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban és idegszertoriumokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyújtok önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Írjon nekem egy levelező-lapot az ön pontos címével és én azonnal küldök **ingyen** és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely eleget ad arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja hatását.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön írjon, mielőtt elfelejt.

Főraktár: Dultz Miksa, Budapest, VII.,
Abt. 155. Dohány-utca 29 szám.

Értesitem a t. vevőközönseget hogy Bécs legelső női divatáruház Br. Pollitzer utóda F. Weil

teljes mintagyűjteménye

nálam van lerakatban, amely vétel kényszer nélkül megtekinthető.

Teljes tisztelettel

Singer Miksa.

legjobb
czipőfiszlitószer

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki **borok** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bhardiószezen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal **ingyen** és **bérmentve**. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

A t. hölgyközönseget szives figyelmébe!

Ajánlom Szénássy Gyula, Brammer Ödön budapesti cégek és egy bécsi cs. és kir. udvari szállító cég új őszi és téli

női kelme minta-gyűjteményeit.

Az árak teljesen ugyanazok, mint a fent jelzett cégeknél.

Bizományi raktáron valódi **angol kelmékből** kizárólag csak egy **kosztümre valók.**

Ezen minta-gyűjteményemet kívánatra szivesen házhoz küldöm minden kötelezettség nélkül.

Egyben értesitem a t. vásárló közönseget, hogy az **őszi és téli kabátok, boák- és muffokban** már nagy választékom van.

Tisztelettel

MARTON MÁRKUSZ utóda.

Diszitsük lakásainkat télen s kertjeinket tavasszal valódi **haarlemi virághagymákkal.**

Postautalványon beküldött 8 K-ért (4 hollandi forint) bér és vámmentesen küldjük az idén is **rendes gyűjteményeinket**, és pedig: 30 jácintot üvegben, vagy 40 darabot eserepekben való hajtásra, avagy **150 daraból álló gyűjteményünket** (45 cserépbe elég); — **250 darabból álló gyűjteményt**, végül 240 darabból álló kerti és szobai hajtásra alkalmas gyűjteményt, amely jácint, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. hagymákból áll.

Gazdagon illusztrált s művelési utasítással ellátott katalógusunkat, amely a gyűjtemények tartalmát részletesen feltünteti, ingyen és bérmentve küldjük.

Huis der Duin

virághagymakertészet **Noordwijk** (Haarlem mellett.) **Hollandia.**

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki

ügynököket

sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság
Budapest, Ferencziek tere 6.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképességű gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

== a mohai ==
„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak bizos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légző és húgyszervi betegségeknek.

== Kedvelt borvíz. ==

Főraktár Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos fűszer és csemege kereskedőnél.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc bőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üditi fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheitspflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Zalaegerszegen: Kocsuba Emil gyógyszerárán.

A boczföldei kettős gőzmalomban 50—60 méter-mázsza **szélkorpa** van eladó mm.-ként 4 K-ért.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Van szerencsénk tudatni, hogy Zalaegerszegen, a Főtéren, a plébánia épületben társas

női szabó és konfectio üzletet

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelmeket.

A fazon munkát a legolesőbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyszintén férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischlér és Németh.

UNGER ANTAL

könyvnyomdája
ZALAEGERSZEGEN.

== Készít ==

**mindennemű nyomtatványokat a leg-
szebb kivitelben.**

DENTON

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet.
utazásnál igen kényelmes és minden fertőzést kizar.

Aki egyszer megkísérelte,
az többé fogkefét nem vesz a szájába.

Ara egy havi használatra 70 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban.

DENTON

SFÜRDO
IX ÁSVÁNY VIZ
MENTES
nyviz.
ÜDIT-GYÓGYIT.
vesemedence idült
képződésnél a lég-
hurutos bántalmaj-
bizonyult.
án lva.
Zalaegerszegen.

nü
elmébe!

datni, hogy
a Fótéren,
ársas

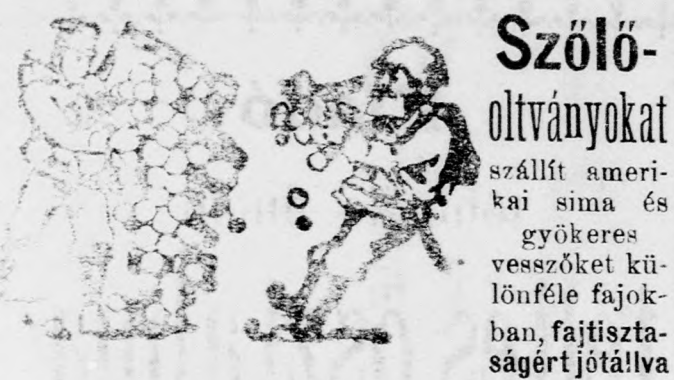
és
zletet

kész felöltő-
szokat és
im és min-

legolesobb
készítjük,
elvallalunk.

telettel
Németh.

ON

**Szőlő-
oltványokat**
szállít ameri-
kai sima és
gyökere
vesszőket kü-
lönféle fajok-
ban, fajtisza-
ságot jótállva

legdusabb választékban a már évek óta elsőnek
és legmegbízhatóbbnak ismert:
Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.
tulajdonos:

Caspari Frigyes.

Medgyes 109. szám (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden ré-
széről érkezett elismerő levelek, ennél fogva min-
den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt
az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írás-
belileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlő-
telep feltétlen megbízhatóságáról.

BOROLIN
SŐS =
BORSZESZ

Felülmulhatatlan háziszser

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény,
ischias, ízületi lób, zsabában szenvedők faj-
dalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek 2 korona, nagy üvegnek 2.50
korona, próbaüvegnek 1.20 korona.

Gyártják: Dr Borovszky R. és Borovszky K.
Budapest, II., Fő-utca 73-77. szám.

Kapható mindenütt.

Lóárverés.

Nagyméltóságú gróf Széchenyi
Béla ur baki gazdasági kerületében
önkéntes árverés útján eladásra
kerül **6 db kanca, 5 db
herélt 2 1/2 éves és 1 db 1 1/2
éves herélt ardeni félvér
csikó.** — Az árverés október
9-én délután 2 órakor Bakon tar-
tatik meg.

Baki kerületi tisztség.

HIRDETÉSEK

felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN

Neményi testvérek

SAVOY
nagyszálloda

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK
és hitelszövetkezet

az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-körut
28. sz. (Bérkocsis-utca sarok), valamint IV. kerület, Ferenciek-tere 1. sz. (királyi bérpalota)
ujjonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintéséte, raktáruuk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfino-
mabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll,
teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett
adatik el.

Vadászok és a közönség figyelmébe.

Megérkeztek a vadász-idényre szükséges cikkek.

Legujabb szerkezetű, legjobb minőségű **vadászfegyverek**
jutányosan kaphatók. Nagy választék **forgópisztolyok-
ban, töltényhüvelyekben, kemény és lágy sörét a**
a legolcsóbb árért.

Dus raktár mindennemű vasárukbán.

Horváth Imre Zalaegerszeg.

Eladó

a Jákum-utca 10. szám alatti **ház**, állván 7 szoba, nagy
előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, mosó-
konyha és mellékhelyiségekből, az egész épület alapincézve,
az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással,
nemkülönb az udvaron egy 3 állású istálló, takarmány-
kamra, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron
nagy fűskamrák és két zárt felszer, nagy udvarral és kerttel;
az Erzsébet királyné-utcai két lakásos **ház**, állván mind-
egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellék-
helyiségekből;

a zalaegerszegi hegyen egy nagyon szép fekvésű **szőlő**
uj nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellék-
helyiségek, présház és pincéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

BUDAPEST, József-körut 16. Telefon 154—08. A főváros
legujabb és legmodernebb szállodája a város központjában.
120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőz-
fűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden
szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut köz-
lekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! **A legfigyelmesebb kiszolgálás!**

M. kir. székesfehérvári V. honvéd kerület hadbiztossága.
4152/1910. szám.

Hirdetmény kivonat.

A m. kir. székesfehérvári V. honvéd kerület alábbi megnevezett állomásain elhelyezett csapatok részére 1911 évi január hó 1-től 1911 évi december hó 31-ig terjedő időre szükséges kenyér és zab szállításának biztosítását célzó nyilvános nyilvános versenytárgyalások a következő helyeken és időben fognak megtartatni:

a tárgyalás megtartatik mely

állomás részére	állomáson	napon d. e. 9 órakor
Sopron	Sopron	10
Pécs	Pécs	13
Keszthely	Pécs	17
Nagykanizsa	Nagykanizsa	20
Pápa	Pápa	20
Zalaegerszeg	Pápa	20

Az egyes állomások szükséglete, valamint a szállítások részletes feltételei a kiadott hirdetményekből és szállítási feltételek füzetéből meg tudhatók, melyek a kerület hadbiztosságánál, valamint a fent nevezett állomások honvéd parancsnokságainál betekintheők és e kerület hadbiztosságánál ingyen meg is kaphatók.

Ebben az irányban továbbá a magyar mezőgazdák szövetsége, az országos, valamint a kerületi parancsnokság területén lévő valamennyi vármegyei gazdasági egyesületet kélt felvilágosítást adhat.

Székesfehérvár, 1910 szeptember 25-én.

A m. kir. székesfehérvári V. honvéd kerület hadbiztossága.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vészeség ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:

Fangler Mihály és Fia

fűszer- és csemege kereskedő cégnél.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlán“ 2“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu
Mindennapi szétküldés.

463/v. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 170. sz. végzése által Mitzger Salamon végrehajthatónak 207 korona tőke, ennek 1908. évi május hó 27-től járó 5% kamatja, ugy járulékal erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírólag foglalt 4736 K 50 fillérre becsült gazdasági eszközök, téglák, gépek, lábas jóságok és árú-

cikkekkel álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Gutorföldön leendő eszközlésére 1910 évi október 7-ik napjának délután 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi szeptember 22-én.

Lukács József.
kir. bir. végrehajtó.

Eladó

többféle finom

téli és őszi alma.

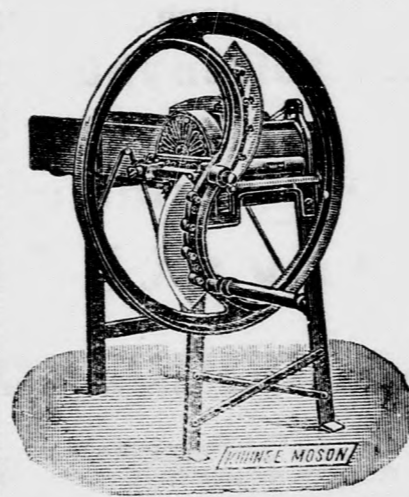
Döbrétei gazdaság.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A KÜHNE-féle mosonyi gazdasági gépgyár gyártmányaiból állandó raktár van

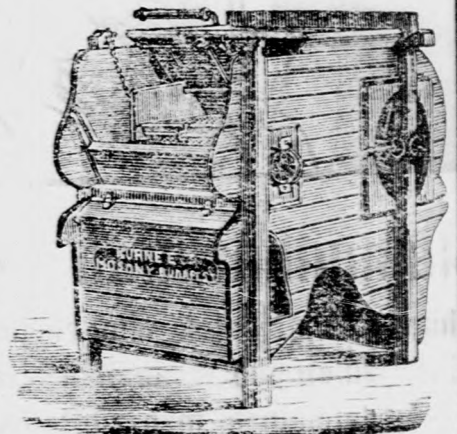
Gráner Lipót Fia

vaskereskedésében,
ZALAEGERSZEGEN.

Gyári árban kaphatók
mindennemű gazdasági
gépek.

A gazdaközönség igen kedvező
részletfizetési feltételek mellett
vásárolhat gazdasági gépeket.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

Arverési hirdetmény.

A Zalaegerszegi Takarékpénztár r. t. 1910. évi február hó 5-én tartott közgyűlésén a részvénytőkének 200 drb uj, 500 K névértékű részvény kibocsátása által 300.000 K-ra való felemelését határozta el, oly képen, hogy a régi részvényesek részére az elővételi jog biztosított s minden régi két részvény után 1000 K lefizetése ellenében egy új részvény bocsátott ki.

A zalaegerszegi kir. törvényszék által jóváhagyott feltételek szerint az intézet fél részvényeket nem adott ki, hanem az új fél részvényekről szóló elismervények a tulajdonos által magánaton egyesítendőek voltak s a megörített egyesítések az intézetnél legkésőbb 1909. évi október hó 1-ig bemutatandók voltak. A megállapított feltételek szerint 199 új részvény már ki is adatott, azonban a régi 93. és 142. számú részvények után kiadott fél-fél elismervények a kiűzött hatánapig mint egyesítettek az intézetnek bemutatva nem lettek; ezek tehát törvényszékieleg jóváhagyott közgyűlési határozat szerint értéktelenné váltak és azok helyett a 600. számú új 500 K névértékű részvény szelvény-ívvél együtt a zalaegerszegi királyi közigazgatási hivatalban 1910. évi október hó 6-án d. u. 3 órakor nyilvános árverésen el fog adatni és pedig a legtöbbet ígérőknek azonnal készpénzfizetés ellenében. A befolyandó vételár — a felmerült költségek levonása után — amennyiben ez ellen akadály fenn nem forog, a 93. sz. és 114. számú régi kérvények alapján kiadott fél-fél elismervények birtokosainak illetőségük arányában fog az árverés után 15 nap alatt a Zalaegerszegi Takarékpénztár r. t. által kiadatni.

Kelt Zalaegerszegen, 1910. évi október hó 2-án.

Dr. Isoó Viktor,

mint Skublics Imre, zalaegerszegi kir. közigazgatásos a pécsi kir. közigazgatási kamara 46/1907. számú rendelvényével kirendelt állandó helyettese.